

REKLAMA

Partnerzy
fortum
NEXERA
MULTI-ŚWIATŁOWÓD
DMD CATERING

HONOROWY PATRONAT PREZYDENTA MIASTA CZĘSTOCHOWY KRZYSZTOFA MATYJASZCZYKA

wstęp wolny

22 sierpnia
Plac za pętlą tramwajową w dzielnicy Północ
17.30 Koncert Tribute to MAANAM
19.00 Natalia Nykiel
20.30 Andrzej Piaseczny

33. dni CZĘSTOCHOWY

24 sierpnia
18.00
Filharmonia Częstochowska im. Bronisława Hubermana
Koncert Tanga świata
w ramach Letniego Jurajskiego Festiwalu Muzycznego
Orkiestra Symfoniczna Filharmonii Częstochowskiej
Adam Klocek - dyrygent

Organizatorzy
Województwo Śląskie
CZĘSTOCHOWA
FILHARMONIA CZĘSTOCHOWSKA im. Bronisława Hubermana
Regionalny Ośrodek Kultury w Częstochowie

REKLAMA

Łódzka City 23

NIERUCHOMOŚCI
Jarosz & Napora s.c.
www.lodzkacity.pl

505 099 297
Katarzyna Napora

502 434 490
Magdalena Jarosz

eFKA świętuje jubileusz! Zagra już po raz piąty!

Zapamiętajcie te daty: 22 i 23 sierpnia w Częstochowie odbędzie się Festiwal Kultury Alternatywnej eFKA 2025. Na wydarzenie – jak co roku – zaprasza Fundacja Oczami Brata. Wstęp – także zgodnie z tradycją – jest wolny. Atrakcji – jak zawsze – będzie mnóstwo. I będą bardzo różnorodne.

Zadaniem tego Festiwalu jest łączyć, stąd Fundacja Oczami Brata do organizacji zaprasza sprawdzonych partnerów. To Spółdzielnia Socjalna „Jasne, że Alternatywa 21", Teatr Nowy w Częstochowie, Klubokawiarnia i Kawiarnia „Alternatywa 21" oraz Partnerstwo na Rzecz Aktywności Lokalnej „Stare Miasto – Nowe Życie". Dzięki ich zaangażowaniu wydarzenie z każdym rokiem nabiera większego rozmachu.

Wydarzenia towarzyszące

Dowód? Choć sama eFKA trwa dwa dni, poprzedzają ją liczne propozycje towarzyszące. Te co roku cieszą się bardzo dużym zainteresowaniem studentów, absolwentów i aktorów, którzy przyjeżdżają do Częstochowy z całej Polski! I tak 15 sierpnia warsztaty produkcyjno-kreatywne poprowadzi Paweł Bilski, dyrektor artystyczny festiwalu, fundator i prezes Fundacji Oczami Brata, a także dyrektor Teatru Nowego.

16 i 17 sierpnia nasze miasto po raz kolejny odwiedzi Wojciech Tremiszewski – aktor, reżyser i członek Kabaretu Limo, który poprowadzi warsztaty z improwizacji aktorskiej. Kolejne dwa dni (18-19 sierpnia) upłyną z kolei na warsztatach musicalowych prowadzonych wspólnie przez Agnieszkę Płoszajską (aktorkę i reżyserkę) oraz Michała Cyrana (aktora, tancerza i choreografa). Na finał będą jeszcze trzydniowe warsztaty reżyserskie z Jakubem Skrzywankiem (zastępcą dyrektora ds. artystycznych Narodowego Starego Teatru im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie). Liczba miejsc na zajęciach jest ograniczona, o to czy są jeszcze wolne miejsca należy pytać mailowo – biuro@teatrnowy.art.

Wspólna przestrzeń

Tradycją Festiwalu są motywy przewodnie, które nadają charakter całemu wydarzeniu. Tym razem hasłem tym jest „Uważność".

– Festiwal eFKA to przestrzeń spotkania, dialogu i twórczego doświadczenia. Tegoroczne hasło festiwalu to „Uważność". Uważność na społeczność i sztukę, co proszę potraktować, jako zaproszenie – do bycia obecnym tu i teraz, do słuchania, obserwowania i współodczuwania. W świecie pełnym bodźców i pośpiechu, chcemy na chwilę zwolnić. Skierować uwagę na to, co na co dzień umyka – na relacje, gesty, historie, emocje. Na ludzi, którzy tworzą nasze otoczenie – i na sztukę, która daje im głos. Festiwal eFKA to nie tylko wydarzenia artystyczne – to wspólna przestrzeń, w której każdy może się zatrzymać, włączyć, zainspirować. To okazja do spojrzenia na siebie i innych z większą czułością i zrozumieniem. Niech ta edycja będzie czasem prawdziwej obecności – z drugim człowiekiem i z tym, co niewypowiedziane, a wyrażone przez sztukę – mówi Paweł Bilski.

Parada na początek

Jubileuszowa eFKA wystartuje wcześniej niż zazwyczaj. W piątek, 22 sierpnia o godz. 12.15 zainauguruje ją parada, która wyruszy z pl. Biegańskiego, by dotrzeć na ulicę Mielczarskiego. Tam przewidziano wszystkie festiwalowe punkty programu. Te będą się odbywały odpowiednio na Dużej i Małej Scenie, wzdłuż samej ulicy oraz w samej Klubokawiarni „Alternatywa 21".

Uroczyste otwarcie będzie o godz. 13 (wtedy też rozpoczną się warsztaty z rękodzieła artystycznego, plastyczne oraz animacyjne). Pół godziny później na scenie pojawi się uzdolniony wokalista Robert Mateuszuk, a równocześnie odbywać się będą pokazy grup osób z niepełnosprawnością (to wydarzenie towarzyszące dofinansowane jest ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych).

Tradycją imprezy jest międzynarodowy plener artystyczny, którego komisarzem od samego początku jest Anita Grobelak. Tegorocznej edycji przewodzić ma hasło „Mindfulness art, czyli sztuka uważności". Artyści będą działać w godz. 16-18, a ich efekty podsumowane zostaną w sobotę o godz. 18.15.

O godz. 16 koncertować będzie częstochowski zespół Żywot Brajana, a o godz. 17 przewidziano slam poetycki. Z kolei na godz. 18 zaplanowano coś, na co czeka wielu. Na ulicę Mielczarskiego powróci krakowski Teatr Nikoli ze spektaklem „Impresario".

Potem przyjdzie pora na muzyczne gwiazdy. Najpierw (o godz. 19) zagra Cała Góra Barwinków, a potem (godz. 20.30) wystąpi Izabela Trojanowska.

Zwieńczeniem piątku będzie pokaz teatralnej improwizacji w wykonaniu Grupy The Konrads.

Finałowa sobota

Sobotnia odsłona imprezy wystartuje o godz. 11 wspomnianymi już warsztatami (potrwają do godz. 20). Wtedy też swoją działalność rozpocznie Alternatywna Scena Talentów. Natomiast w samo południe warsztaty mindfulness „Uważność w oddechu" poprowadzi Anna Klim.

O godz. 13 przyjdzie pora na coś dla najmłodszych, a propozycję dla nich przygotował Teatr Nowy w Częstochowie. O godz. 15 „Nowy" zaprezentuje się też przed starszą publicznością, a wszystko za sprawą czytania performatywnego sztuki „Ellingg&Kjell Bjarne". Tego dnia swój występ da również Teatr na Błesznie (ten pokaz przypadnie na godz. 17).

Przy sobocie Częstochowę na muzycznej scenie reprezentować będą zespoły: AmperA (godz. 16), Santabarbara (godz. 18) oraz Honzatko i Przyjaciele (godz. 19). Festiwal zakończy koncert gwiazdy, którą będzie Majka Jeżowska (godz. 20.30).

Jubileuszowy Festiwal Kultury Alternatywnej eFKA poprowadzi aktor Krzysztof Berendt.

Wstęp na wszystkie festiwalowe wydarzenia jest wolny, ponieważ działanie dofinansowało (już po raz piąty!) Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego ze środków Funduszu Promocji Kultury – państwowego funduszu celowego.

red., mat. FOB, fot. Oliwia Kucia Wróblewskifoto

Jeżowska, Trojanowska, Cała Góra Barwinków...
Oto gwiazdy Festiwalu eFKA

Jak eFKA to i gwiazdy! Oto kilka dobrych powodów, dla których udział w 5. Festiwalu Kultury Alternatywnej jest obowiązkowy!

Gwiazdami jubileuszowej edycji Festiwalu eFKA będą dwie legendarne wokalistki: Izabela Trojanowska (wystąpi w piątek) i Majka Jeżowska (która koncertować będzie w sobotę). Muzyczna kariera pierwszej z artystek rozpoczęła się jeszcze w latach 70. Debiutancką płytę „Iza" wydała zaś w 1981 roku, to na nią trafiły przeboje „Wszystko czego dziś chcę" oraz „Tyle samo prawd ile kłamstw" (które z pewnością piosenkarka wykona również w Częstochowie). Równolegle Trojanowska prowadziła aktorską karierę, występując m.in. w „Karierze Nikodema Dyzmy" czy „07 zgłoś się". Największą popularność przyniosła jej jednak rola Moniki Ross, którą do dziś gra w telenoweli „Klan".

Ikoną jest także Majka Jeżowska. Jej kariera sięga końcówki lat 70. i czasów, gdy w Opolu śpiewała „Nutka w nutkę". Po tym sukcesie wydała debiutancką płytę „Jadę w świat", na którą trafiły np. „Od rana mam dobry humor" i „Najpiękniejsza w klasie". Z czasem – co stało się bardzo charakterystyczne dla jej działalności – zajęła się komponowaniem i wykonywaniem piosenek dla dzieci. Jej przeboje „A ja wolę moją mamę", „Wszystkie dzieci nasze są", „Dłonie" czy „Kolorowe dzieci" śpiewają kolejne pokolenia. Podobnym repertuarem Jeżowska porwała publiczność Festiwalu Pol'And'Rock w 2019 roku. Teraz podobnej energii należy spodziewać się w Częstochowie!

Koncert Trojanowskiej poprzedzi występ Całej Góry Barwinków. Zespół ten działa już od 27 lat i należy do najpopularniejszych wykonawców rodzimej sceny ska i reggae. Popularności grupie przysporzył z pewnością także udział w czwartej edycji programu X Factor. CGK słynie z energetycznych występów, o czym mogli się przekonać nie tylko telewidzowie (m.in. widzowie programu Kuby Wojewódzkiego), ale też publiczność najważniejszych festiwali (np. dawnego Przystanku Woodstock czy Opener Festivalu). eFKA upłynie z pewnością przy dźwiękach takich hitów jak „24 godziny" czy „Tracę czas".

Dokończenie na str. 4

Z kolei przed Jeżowską zaprezentuje się nowy projekt aktorki Teatru im. A. Mickiewicza i Teatru Nowego w Częstochowie – Marty Honzatko. Mowa o „Honzatko i Przyjaciele". Artystka zaprezentuje piosenki bliskie swojemu sercu – znanych, a także mniej znanych twórców. Towarzyszyć jej będą Iwona Chołuj i Maciej Półtorak.

Mocną reprezentację będzie miała również lokalna scena muzyczna. Pierwszym z wykonawców będzie zespół Żywot Brajana, którego repertuar koncertowy oscyluje wokół rockowych klimatów. Wśród autorskich kompozycji grupy warto wymienić m.in. „Uratuj mnie" i „Samoloty". Ogromną popularnością w mieście cieszy się również zespół AmperA (obie formacje łączy nazwisko gitarzysty Marcina „Kasy" Dawidowskiego). Kapela serwuje akustycznego rocka i ma na koncie dwie autorskie płyty, liczne teledyski, oraz tak lubiane utwory jak „Hej, to ja", „Gdzie jest Twój dom?", „Gdzieś tam są zachody słońca" czy „Lecę jak ptak".

Częstochowskie korzenie ma również Santabarbara, czyli projekt Szczepana, Łukasza i Nikodema Pospieszalskich, wywodzących się z doskonale znanej w środowisku muzykującej rodziny. Zespół ten można było usłyszeć dotychczas m.in. na Męskim Graniu czy Festiwalu Spring Break. 9 maja 2024 roku ukazał się debiutancki album zespołu, którego dystrybucją zajmuje się międzynarodowa wytwórnia PIAS, zrzeszająca niezależnych twórców.

red., fot. FOB

Z kart festiwalowej historii...

W czterech dotychczasowych edycjach Festiwalu Kultury Alternatywnej eFKA wzięło udział 500 artystów. W przygotowanie tych wydarzeń zaangażowało się zaś 180 wolontariuszy.

Zacznijmy od małego przypomnienia: eFKA, czyli Festiwal Kultury Alternatywnej zadebiutował na kulturalnej mapie miasta w sierpniu 2021 roku. Cel, który przyświecał organizatorom, był jasny: kulturalne ożywienie i rewitalizacja Starego Miasta. Stąd większość wydarzeń skoncentrowana była w okolicach ul. Mielczarskiego. Adres ten wybrano nieprzypadkowo, to właśnie tu od grudnia 2016 roku mieści się Klubokawiarnia „Alternatywa 21", zatrudniająca osoby z niepełnosprawnością intelektualną. Dziś „Alternatywa 21" stanowi jedno z najbardziej lubianych miejsc w Częstochowie. Na przekór wszystkim stereotypom!

Jeśli chodzi o schematy, to fundację, Alternatywę 21 i samą eFKĘ łączy idea ich burzenia. Sukcesywnie walczą więc z łatką „ulicy cudów", której „dorobiła" się „Mielczarskiego". – Istotne jest dla nas przełamywanie stereotypów. Festiwal miał stanowić kontynuację tej idei, tylko na znacznie większą skalę. I widzimy, że to przynosi efekty. Dzięki dotychczasowej pracy klubokawiarni i czterech już edycji Festiwalu Kultury Alternatywnej, to miejsce odżyło. Myślę, że odczarowaliśmy już nieco oblicze „ulicy cudów" (zwanej tak za sprawą popełnianych tu dawniej przestępstw i występków). Mieszkańcy Częstochowy znacznie częściej odwiedzają te strony. „Mielczarskiego" wzbudza zupełnie nowe, pozytywne skojarzenia – wyjaśnia Paweł Bilski, dyrektor artystyczny Festiwalu.

Widać, że ta impreza była konieczna, by wszyscy dostrzegli potencjał Starego Miasta i samej ulicy Mielczarskiego. A fakt, że na imprezę przychodzą zarówno dzieci, jak i seniorzy potwierdza, że idea integracji różnych środowisk ma się tu naprawdę dobrze!

– Program naszego Festiwalu musi być różnorodny, bo chcemy dotrzeć do wielu grup odbiorców. Jestem przekonany, że każdy znajdzie coś dla siebie. Nie robimy podziałów, zapraszamy publiczność w każdym wieku. W każdym naszym działaniu myślimy o innych – zaznacza Bilski. – eFKA to też takie wychodzenie ze sztuką do ludzi. I to dosłownie, bo dzięki Festiwalowi wyszła ona na ulicę, na spotkanie z tymi, którzy często mają do niej ograniczony dostęp. Wiele z tych osób nie może sobie tak zwyczajnie kupić biletu do teatru czy na jakiś koncert. Nasza impreza jest nie tylko interdyscyplinarna, ale co istotne – darmowa – dodaje.

Od samego początku Częstochowę odwiedza – rok w rok – krakowski Teatr Nikoli. Artystyczną wizytówką imprezy jest również międzynarodowy plener artystyczny. Nie zmienia się również prowadzący, a jest nim niezwykle lubiany przez częstochowską publiczność Krzysztof Berendt.

Przypomnijmy, że Fundacji Oczami Brata udało się dotychczas zaprosić do Częstochowy m.in. Mikromusic, Cezika, Limboskiego, Artura Barcisia, Vavamuffin, Zespół Na Górze, Maxa Bravurę, Janka Samołyka, Przemysława Kossakowskiego i Akurat.

eFKA specjalizuje się również w promocji lokalnych artystów. Podczas czterech odsłon wydarzenia na festiwalowej scenie zaprezentowali się choćby Eternal Spiritis, Pospieszalski & Kafel, Robert Mateuszuk, Taki Blues Band, Mikser, Marta Honzatko, Iwona Chołuj oraz Paweł Łowicki Band.

red., mat. FOB

Park Korzonek to znacznie więcej niż minizoo!

Serca odwiedzających Park Korzonek skradną nie tylko urocze alpaki. Zamieszkują go bowiem m.in. daniele, kozy, owce i kucyk. Każdy może je pogłaskać i dowiedzieć się więcej o ich zwyczajach.

Czy wiecie, że w Parku Korzonek w Konopiskach można nie tylko z oddali podziwiać zwierzęta, ale również z nimi obcować? Na terenie znajdującego się tam minizoo zamieszkują różnorodne stworzenia, które można podziwiać, pogłaskać i spędzać z nimi czas. Park oferuje spacery ze zwierzętami, które są świetną okazją, by bliżej poznać alpaki i kozy. Zwiedzanie zwierzyńca to niezapomniana przygoda zarówno dla dzieci jak i dorosłych, która pozwala na bliski kontakt z naturą oraz zwierzętami.

Najbardziej puchaci mieszkańcy

Przedstawmy więc uroczych mieszkańców „Korzonka". Zaczynamy oczywiście od wspomnianych alpak. To zwierzęta znane z łagodnego charakteru i przyjacielskiego usposobienia. Krewniacy lam to najbardziej puchaci mieszkańcy Parku. Ich wełna to prawdziwy skarb, ponieważ jest delikatniejsza, lżejsza i cieplejsza od owczej (a ponadto hipoalergiczna!). Bliski kontakt z tymi zwierzętami to nie tylko atrakcja dla dzieci, ale także doskonała okazja do relaksu oraz wyciszenia dla starszych gości Parku. Choć samodzielne karmienie zwierząt nie jest możliwe (w sezonie letnim karmienie odbywa się o godz. 16 z udziałem opiekuna), to samo przebywanie w ich towarzystwie jest niezwykłym przeżyciem dla gości w każdym wieku. Na miejscu czekają: Cezary, Sonic, Vinci i Fabio. Dodajmy, że w ich zagrodzie mieszka również Florek, czyli parkowy kucyk. To ulubieniec najmłodszych, którzy uwielbiają przejażdżki na jego grzbiecie.

Daniele, osiołki, owce i kozy

Teraz pora na osiołki! Ich imiona to Nala i Nachos. Z natury są łagodniejsze niż konie, łatwo się oswajają i nadają na towarzyszy dzieci. Z kolei Cynamon, Imbir, Szafran, Bueno i Karmel to należące do zwierzyńca kozy. Należą do szlachetnej rasy anglonubijskiej, która pochodzi z Wielkiej Brytanii. Mają żywe, ale przyjazne usposobienie i uwielbiają kontakt z ludźmi. Od 2021 roku w „Korzonku" żyją także piękne daniele. Tutejsza gromadka reprezentuje wszystkie rodzaje umaszczeń: rudy, biały, porcelanowy i czarny.

Wyjątkowe są również dwie kolejne mieszkanki parku. Bergamotka i Anyż to owce, ale nie takie zwyczajne a egzotyczne. To przedstawicielki rasy kameruńskiej, z afrykańskich tropików. Dlatego zamiast grubej, ciepłej wełny mają cieńsze futerka, których nie trzeba strzyc. To urodziwe miniaturki, dwa razy mniejsze niż przeciętne owce!

Kicające czworonogi

To oczywiście nie koniec zwierzyńca! Pod jedną z kopuł geodezyjnych („kopuła Fullera") w Parku Korzonek urządzono wybieg dla kicających, puchatych czworonogów. To króliki rasy olbrzym srokacz, kalifornijskiej, burgundzkiej oraz mieszańce. W zabezpieczonej siatką, obszernej przestrzeni mają

PARK KORZONEK
42-274 Konopiska Korzonek (woj. śląskie)
tel. 577 889 906, 882 822 899
e-mail: kontakt@parkkorzonek.pl

Poznaj jego sympatycznych mieszkańców!

do dyspozycji część trawiastą oraz piaskową. Przygotowano im także drewniany domek z sianem i norki.

A teraz ciekawostka: świnki morskie to nie świnki, a tym bardziej nie morskie. Prawdziwa nazwa to kawia domowa. To jedne z najpopularniejszych zwierzątek domowych, i nic dziwnego! Są małe, puchate, kolorowe, urocze i łatwe w utrzymaniu. W Parku Korzonek kilka z nich mieszka w osobnym drewnianym domku. To przedstawiciele rasy gładkowłosej oraz rozety.

Hodowla kur i pszczół

Od kilku lat w Parku – oczywiście w warunkach ekologicznych – hodowane są też kury. Wygodny budynek i osobne budki w niczym nie przypominają intensywnego chowu na wielkich fermach! Warto zobaczyć, jakie warunki powinno się zapewniać kurom.

To nie wszystko! W tym niezwykłym miejscu można również obejrzeć pasiekę od zaplecza, zobaczyć jak wyglądają ule od środka, a także poznać szczegóły współpracy ludzi i pszczół.

Pamiętajmy, że Park Korzonek jest częścią mocno zalesionego parku krajobrazowego. A gdzie las, tam i wiewiórki! Jeśli tylko znajdziecie się między drzewami, spójrzcie w górę! Szybkie kitki przemykają w koronach drzew, niestrudzenie szukając pożywienia.

Na koniec najmniejsi rezydenci parku, czyli mrówki rudnice. Ich mrowisko jest osłonięte siatką, umocowaną na drewnianej kopule.

Moc różnych atrakcji

Oczywiście Park Korzonek oferuje znacznie więcej niż tylko minizoo. To prawdziwa oaza spokoju i relaksu, gdzie można uciec od miejskiego zgiełku oraz spędzić czas na łonie natury. Park proponuje szereg różnorodnych atrakcji, takich jak park linowy, plac zabaw, ścieżki edukacyjne oraz trasy spacerowe. Wyjątkową propozycją jest również możliwość zwiedzenia motylarni (pisaliśmy o niej w poprzednim wydaniu „Magazynu"). Można również wziąć udział w zajęciach z animatorami. Dzięki temu, zarówno dzieci, jak i dorośli znajdą tu coś dla siebie, a cała rodzina może aktywnie i przyjemnie spędzić czas.

Park Korzonek to idealne miejsce na wycieczkę dla całej rodziny, podczas której można zregenerować siły i naładować akumulatory w otoczeniu pięknej przyrody.

Więcej informacji: parkkorzonek.pl.

red., mat. Parku Korzonek

PARK KORZONEK
42-274 Konopiska Korzonek (woj. śląskie)
tel. 577 889 906, 882 822 899
e-mail: kontakt@parkkorzonek.pl

„Współczesna siła Chrobrego”.

W Muzeum Monet i Medali Jana Pawła II otwarto niezwykłą wystawę!

To było wydarzenie! 2 sierpnia w częstochowskim Muzeum Monet i Medali Jana Pawła II odbył się wernisaż wystawy „Współczesna siła Chrobrego. Artyści na 1000-lecie koronacji”.

Na tę wystawę zaprosili mieszkańców Częstochowy dyrektor Muzeum Monet i Medali Jana Pawła II – Krzysztof Witkowski oraz Wielki Mistrz Konfederacji Orderu Świętego Stanisława – Stefan Kukowski. Obaj poprowadzili również uroczysty wernisaż, który odbył się w pierwszą sobotę sierpnia, w gmachu muzeum przy ul. Jagiellońskiej.

Ekspozycję przygotowano z okazji 1000-lecia koronacji Bolesława Chrobrego. Otrzymała ona tytuł „Współczesna siła Chrobrego. Artyści na 1000-lecie koronacji”. Z ideą przedsięwzięcia zmierzyli się – sięgając po różne formy – tacy twórcy jak: Tomasz Awdziejczyk, Karol Bąk, Mateusz Białecki, Czesław Dźwigaj, Krzysztof Izdebski-Cruz, Wacław Jagielski, Michał Janczuk, Dariusz Kaleta, Barbara Kaczmarowska-Hamilton, Katarzyna Korus, Marcin Kołpanowicz, Jarosław Kukowski, Daniel Pawłowski, Jeremi Picz, Daniel Pielucha, Katrina Sadrak i Grzegorz Stec.

Podczas wernisażu wręczono także Medale Tysiąclecia. Na pamiątkowych dyplomach widniały m.in. takie słowa: „Jesteśmy w chrześcijańskiej Europie od ponad tysiąca lat, będąc jej gospodarzami, współtwórcami na każdej płaszczyźnie życia społecznego, kulturalnego, duchowego, religijnego. Mieszko I, przyjmując chrzest święty, prowadził nas do Europy, Bolesław Chrobry pokazał, że możemy w niej funkcjonować na równych zasadach”.

Nie zabrakło oczywiście i muzycznego akcentu. W Auli im. Jana Pawła II (stanowiącej część muzeum) wystąpił częstochowski Chór „Pochodnia”. Tu warto dodać, że to jeden z najstarszych chórów męskich w Polsce, jego historia sięga 1930 roku. Formacja kultywuje tradycję śpiewu chóralnego, wykonując utwory religijne, patriotyczne i świeckie.

Więcej o działalności Muzeum Monet i Medali Jana Pawła II można przeczytać na: www.jp2muzeum.pl, www.facebook.com/jp2muzeum.

red., mat. Muzeum Monet i Medali Jana Pawła II

REKLAMA

Wójt Gminy Mstów **Tomasz Gęsiarz** zaprasza na

Święto Jabłka

oraz 15. Urodziny "Zdrowej Częstochowy"

Stadion
LKS Warta Mstów
ul.Sportowa 1

23 sierpnia 2025 r.
(sobota)

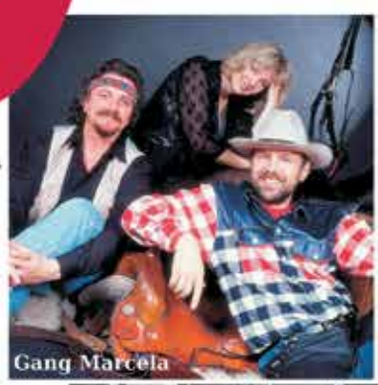
Gang Marcela

CamaSutra

Bez Uziemienia

Jerzy Kryszak

17.00 **Mstowianki**
na ludową nutę

17.30 **Bez Uziemienia**
autorskie piosenki w stylu rock / blues

18.30 **Gang Marcela**
Gwiazda polskiej muzyki rozrywkowej

19.30 **Talenty Gminy Mstów**
Piotr Wyrazik, Julia Fedorczyk, Natalia Lampa

20.00 **Jerzy Kryszak**
Legenda polskiego kabaretu

21.15 **konkurs kulinarny**
jedzenie burgerów Mniam Mniam na czas

21.30 **zespół CamaSutra**
Gwiazda muzyki Disco Polo

22.30 **Kasia Nova z zespołem**
przeboje polskiej muzyki rozrywkowej

23.30 **dyskoteka** DJ Maciek

Kasia Nova

- możliwość **zakupienia miejscowych owoców i soków**
- **degustacja jabłek** pod wieloma postaciami

Organizatorzy: Gminny Ośrodek Kultury GOK Mstów; GMINA MSTÓW

Współorganizatorzy: Sadownicy z Gminy Mstów

Patronat medialny: Gazeta Częstochowska; Fiat radio

Sponsorzy: babyhit.pl; Lwie Serce; demar.; CEMEX; intersum.pl agencja reklamowa; AVAO; JURA BANK Częstochowski Bank Spółdzielczy Grupa BPS; orion; Częstochowianie.pl; ZDROWA CZĘSTOCHOWA.PL; smeble; stojec; MoToCar Dąbrowscy

Spichlerz. Tradycja w nowoczesnym wydaniu

Letnia aura zachęca do wycieczek na Jurę Krakowsko-Częstochowską. Idealnym dopełnieniem zwiedzania byłoby znalezienie urokliwego miejsca z wyjątkowym widokiem, oferującego wyśmienitą kuchnię i komfortowe noclegi. Wydaje się to nierealne? Nic bardziej mylnego! Olsztyńska restauracja Spichlerz łączy wszystkie te oczekiwania.

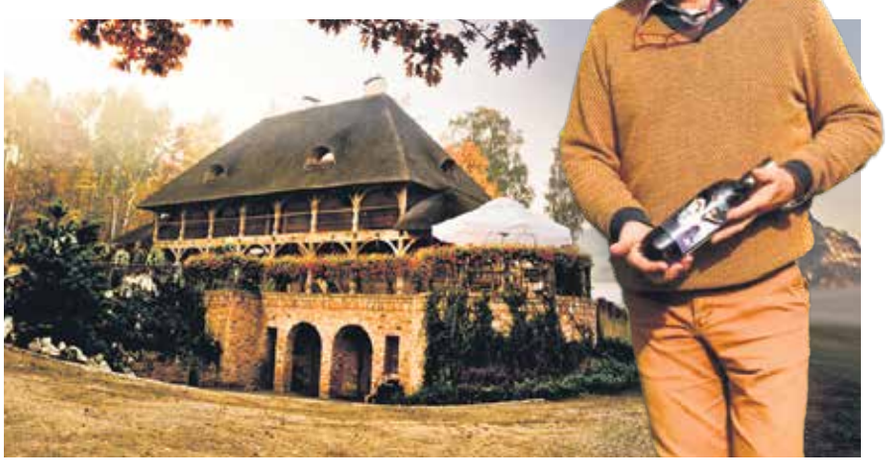

Spichlerz to niezwykłe miejsce, które łączy tradycję z nowoczesnością. Modrzewiowy spichlerz galeriowy pochodzi ze wsi Borowno (w gminie Mykanów), gdzie w roku 1783 został wzniesiony na zlecenie Franciszka Paciorkowskiego. To przykład staropolskiej, drewnianej architektury ludowej. Później obiekt wchodził w skład kompleksu dworskiego rodziny Reszków, sławnych światowych śpiewaków operowych.

W 1996 roku drewniany obiekt został rozebrany belka po belce i niszczał. Jego nowe dzieje zapoczątkował rok 2007, kiedy został przeniesiony do Olsztyna, ponownie złożony i zrekonstruowany w oryginalnym charakterze u podnóża XIV-wiecznego zamku.

Budynek został znakomicie zachowany, przez co jest w znacznym stopniu autentyczny. Obiekt został wpisany do zabytków klasy „0" i należy do najcenniejszych staropolskich budowli drewnianych architektury ludowej na terenie Jury Krakowsko-Częstochowskiej.

W 2008 roku spichlerz został laureatem w konkursie Generalnego Konserwatora Zabytków „Zabytek Zadbany A.D.2008". W tym samym konkursie właściciele otrzymali „Dyplom Laureata" za odtworzenie w nowym miejscu drewnianego spichlerza dworskiego i jego adaptację do nowych funkcji.

Bo dziś Spichlerz to przede wszystkim ceniona nie tylko w regionie restauracja. W klimatycznym wnętrzu z zachowanymi elementami dawnej architektury można poczuć ducha przeszłości, delektując się daniami inspirowanymi jurajską tradycją i lokalnymi składnikami. Oczywiście atutem budynku jest piękny taras, z którego rozpościera się niesamowity widok na jurajski zamek. W takich okolicznościach przyrody każdy posiłek nabiera wyrazistości.

A przy kulinariach zostając, na stołach Spichlerza podawane są dania dopracowane ze szczególną starannością i tylko ze świeżych produktów. Czym kusi menu? Przykładem niech będą tu udko z kaczki confit, schab tradycyjnie smażony, pstrąg z wód jurajskich czy domowe pierogi z mięsem.

Z tymi pysznościami idealnie koresponduje wino z rodzinnej winnicy Si!Tak. Specjalizuje się ona w produkcji win białych i czerwonych z odmian winorośli takich jak seyval, muskat, sibera, rondo, regent i dorse. Cały proces produkcji odbywa się na miejscu, co czyni wina Si!Tak prawdziwie lokalnym produktem, będącym wizytówką regionu jurajskiego.

Spichlerz to jednak nie tylko doskonała lokalizacja na przystanek pomiędzy zwiedzaniem Jury, rodzinny obiad, spotkanie z przyjaciółmi czy romantyczną kolację. Za sprawą sali bankietowej (mieszczącej do 300 osób) oraz klimatycznej sali kominkowej (idealnej na mniejsze spotkania) restauracja świetnie sprawdzi jako miejsce do wyprawienia wesela, komunii, jubileuszu, urodzin czy imprezy firmowej.

I to ważne: można tu zostać na dłużej! Bowiem Spichlerz oferuje noclegi w komfortowych pokojach 3-, 4- oraz 6-osobowych, urządzonych w klimacie rustykalno-prowansalskim. Każdy pokój został indywidualnie zaaranżowany (z dbałością o detale) i wyposażony w prywatną łazienkę.

Niezależnie od tego, czy ktoś planuje weekendowy wypad, rodzinne wakacje czy aktywny pobyt na jurajskim szlaku – Spichlerz w każdej roli sprawdzi się znakomicie!

Wszelkie informacje i szczegółową ofertę można znaleźć na stronie spichlerz.net

red., mat. Spichlerz

REKLAMA

Tel.: 507 090 517
e-mail: biuro@cnif.pl
cnif.czestochowa

Centrum
Nieruchomości
i Finansów

Od 20 lat pomagamy znaleźć wymarzoną nieruchomość

M-5 113 m², komfortowy apartament z garażem OSIEDLE KAWIE WZGÓRZA

504 273 779

Dom Kolonia Poczesna, pow. użytkowa 106 m² + suterena, działka 893 m², dom z lat 80tych z maxa w dobrym stanie technicznym

504 273 779

M3/M4 60 m², parter w bloku, Krakowska 65, cena do negocjacji

504 273 779

Częstochowa - ul. Bat. Chłopskich - dom o pow. ok 80 m² na działce 619 m², nowoczesna kotłownia

533 340 355

Brzeziny Kolonia - działka o pow.943 m² z PnB bliźniaka

533 340 355

M4 ul.Michałowskiego, III piętro 61m² 295.000 zł

533 340 355

M-4 Michałowskiego, 61m², blok

570 850 130

M-4 Centrum,63,31 m², 2 piętro, blisko Placu Biegańskiego, do odświeżenia, 370.000 zł

509 893 140

Lokal użytkowy na sprzedaż, ul. Waszyngtona, 35 m², cena: 135.000 zł

507 090 517

www.cnif.pl

Al. Jana Pawła II 54
(budynek banku BOŚ)
42-218 Częstochowa

Resort Strzelnica w Kochcicach

- adrenalina, precyzja i pasja na wyciągnięcie ręki

Miłośnicy sportów strzeleckich - zarówno początkujący, jak i doświadczeni - mają wyjątkowe miejsce na mapie Śląska, które łączy profesjonalizm, bezpieczeństwo i doskonałą infrastrukturę. Resort Strzelnica w Kochcicach to jeden z najnowocześniejszych obiektów tego typu w Europie, oferujący niezapomniane wrażenia i wysoki standard obsługi.

Dla każdego - od pierwszego strzału po zawody

Na terenie Resortu znajdziemy aż 6 śrutowych osi strzeleckich, przystosowanych zarówno dla osób stawiających pierwsze kroki w tym sporcie, jak i dla tych, którzy regularnie trenują. W ofercie znajduje się kilkadziesiąt modeli broni długiej, krótkiej i gładkolufowej, dzięki czemu każdy może przetestować różne rodzaje sprzętu, rozwijać swoje umiejętności i znaleźć coś dla siebie.

W nowym obiekcie przygotowano strzelnicę kulową z aż 13 nowoczesnymi torami, wyposażonymi w profesjonalne stanowiska oraz technologię wspierającą precyzję i komfort użytkowania. To idealna przestrzeń zarówno do indywidualnego treningu, jak i organizacji wydarzeń sportowych czy integracyjnych.

Bezpieczeństwo przede wszystkim

Każda osoba odwiedzająca strzelnicę - niezależnie od poziomu doświadczenia - może liczyć na pełne wsparcie wykwalifikowanych instruktorów, którzy nie tylko wprowadzą w świat strzelectwa, ale również zadbają o poprawną technikę, komfort i bezpieczeństwo użytkowników. Instruktorzy mają doświadczenie zarówno w pracy z osobami początkującymi, jak i z zawodnikami, którzy regularnie uczestniczą w zawodach międzynarodowych.

Dla tych, którzy chcą więcej

Resort Strzelnica to nie tylko miejsce rekreacji. Osoby, które planują związać się ze strzelectwem na poważnie, mają możliwość uzyskania patentu strzeleckiego - oficjalnego dokumentu, który otwiera drogę do startów w zawodach i dalszego rozwoju kariery sportowej. To doskonała okazja, by przejść pełną ścieżkę - od pierwszego kontaktu z bronią po zdobycie licencji zawodniczej oraz pozwolenia na broń. Wszystko w jednym miejscu, w komfortowych warunkach i pod okiem specjalistów.

Coś więcej niż tylko strzelnica

Resort Strzelnica to kompleks, który oferuje o wiele więcej niż sam trening strzelecki. Na miejscu dostępne są również atrakcje dla rodzin, par czy firm - restauracja, hotel, park linowy, gokarty, strefa rekreacji i eventów. To świetne miejsce na aktywny weekend, integrację zespołu czy rodzinny wypad za miasto.

Resort Strzelnica Kochcice, woj. śląskie

Wejdź w świat sportów strzeleckich z pasją i profesjonalizmem.

Więcej informacji:
www.resortstrzelnica.pl

Jurajska Gmina Żarki zaprasza na rodzinny wypoczynek

Gmina Żarki to idealne miejsce na wakacje z pomysłem! Czekają tu podróże w czasie, spotkania z kulturą, kreatywne warsztaty i bliskość natury. Gotowe trasy rowerowe, gry terenowe i atrakcje multimedialne sprawią, że każdy dzień będzie pełen wrażeń.

Jak co roku, Gmina Żarki przygotowała różnorodną ofertę wypoczynkową dla mieszkańców i licznie odwiedzających jurajskie rejony turystów. Oto kilka niezwykle atrakcyjnych propozycji które z całą pewnością zadowolą zarówno najmłodszych, jak i tych nieco starszych gości.

Basen kąpielowy

Dużą popularnością w okresie letnim cieszy się basen kąpielowy. Obiekt znajduje się w centrum miasta Żarki (często mylonym z miejscowością Żarki Letnisko w Gminie Poraj), przy ul. Wierzbowej 21. – Wejście na basen jest bezpłatne. Jednocześnie, niezależnie od pogody, dyżuruje czterech wykwalifikowanych ratowników – zapewnia

Adam Zamora Burmistrz Miasta i Gminy Żarki.

Kąpielisko ma całkowitą powierzchnię niemal 2 700 m kw. Dla dzieci dostępny jest brodzik o głębokości 50 cm. Na miejscu plażowicze znajdą zarówno przebieralnie, toalety jak i miejsca do pozabasenowej rekreacji. Znajdziemy tu bowiem boisko do siatkówki, miejsce przewidziane do grillowania i palenia ogniska, zaś na najmłodszych czeka plac zabaw. Dla zmotoryzowanych gości przygotowano parking. Nie zapomniano także o infrastrukturze gastronomicznej.

Co ważne, do niedzieli, 31 sierpnia, w godz. 11-19 na basenie zapewniona będzie opieka ratowników.

Więcej informacji na www.turystykazarki.pl

red., mat.: Gmina Żarki

Muzeum Dawnych Rzemiosł w Starym Młynie w Żarkach
Zwiedzanie z przewodnikiem multimedialnej ekspozycji. Od 01.07.2025 dodatkowa wystawa czasowa „Ten strój pamięta Potop. Szafa z XVII w.". Zwiedzanie o pełnych godzinach, ostatnie godzinę przed zamknięciem. Poniedziałek- piątek, godz. 8-16, sobota, godz. 10-17, niedziela, godz. 11-17. Rezerwacje 690 070 772. Obiekt na Szlaku Zabytków Techniki. Muzeum Dawnych Rzemiosł w Starym Młynie w Żarkach, ul. Ofiar Katynia 5, 42-310 Żarki, www.muzeumzarki.pl

Wehikuł Czasu na Jurajskim Szlaku
Zwiedzanie średniowiecznej ekspozycji oraz kreatywne warsztaty. Poniedziałek – sobota, po wcześniejszej rezerwacji 603 770 627. Wehikuł Czasu na Jurajskim Szlaku, ul. Leśna 19, 42-310 Żarki, www.wehikul-czasu.eu

Manufaktura słodyczy Hokus Pokuss. Warsztaty wytwarzania bajkowych lizaków, poniedziałek – sobota, godz. 11-14 Rezerwacje 530 815 045. Manufaktura Hokus Pokuss, ul. Piłsudskiego 17, 42-310 Żarki, manufaktura.zarki@gmail.com, www.hokus-pokuss.pl

Gospodarstwo edukacyjne Siodłata Gęś
Wizyta w gospodarstwie, oprowadzanie, możliwości karmienia, poniedziałek- niedziela, godz. 10-18 Rezerwacje 516 224 063. Gospodarstwo Edukacyjne Siodłata Gęś, ul. Ofiar Katynia 18, 42- 310 Żarki, fb https://www.facebook.com/profile.php?id=100090854303183

Przystań Leśniów
Warsztaty kulinarne „Mali włoscy kucharze" czyli warsztaty robienia pizzy, każda środa, godz. 12.00 i 14.00. Wycieczki gazikiem z przewodnikiem śladami historii Żarek, każdy wtorek, godz. 10.00 i 11.00 (oprócz 15 i 22.07). Rezerwacje warsztatów i przejazdów gazikami pod nr. tel. 887 803 303. Przystań Leśniów, ul. Źródlana 5, 42-310 Żarki, www.przystanlesniow.pl

Etno Pracownia
Rodzinne warsztaty wytwarzania zabawek i dekoracji z siana, wikliny i drewna i inne warsztaty z oferty pracowni, sobota godz. 12, niedziela godz. 11.00. Konieczna rezerwacja 731 926 776. Etno Pracownia (warsztaty odbywają się w jednej ze stodół przy Zespole Zabytkowych Stodół), ul. Piaski, www.etno-pracownia.pl

Jurajskie Ptaki
Wizyta w papugarni, możliwość karmienia, na zewnątrz woliery z gołębiami, środa- niedziela, godz. 10-18. JuRajskie Ptaki, ul. Wierzbowa, Żarki, tel. 789 631 473, fb https://www.facebook.com/profile.php?id=100091678742200

Bajeczne Szycie
Wizyta w pracowni krawieckiej połączona z własnoręcznym wykonaniem haftu na breloczku wtorek- niedziela, godz. 10-16, rezerwacje tel. 794 268 941. Bajeczne Szycie, ul. Marsz. J. Piłsudskiego 1, Żarki, www.fb.com/kamila.czajkowska.125

Artystyczna Jura
Rodzinne warsztaty ceramiki i mozaiki, dostępne od 15 lipca do 15 sierpnia po wcześniejszej rezerwacji tel. 662 311 527. Artystyczna Jura, Żarki, fb.com/artystycznajura

VS Galeria Sztuki
Kameralna galeria sztuki, w której można podziwiać prace od malarstwa, przez ceramikę i rękodzieło. Godziny otwarcia galerii w lipcu: wtorek- środa, godz. 10-16, czwartek -piątek godz. 12-18, sobota godz. 11-14, niedziela po wcześniejszej rezerwacji. VS Galeria Sztuki, ul. Myszkowska 7, Żarki, tel. 515 024 661 fb.com/galeriasztukivs

Gaziki na Jurze
Wycieczki oryginalnymi militarnymi pojazdami po jurajskich bezdrożach. Szczegóły i rezerwacje 798 512 327. Gaziki na Jurze, fb.com/gazikinajurze

Jura Trop
Gry terenowe, praca z kompasem i mapą, pokaz sprzętu wojskowego, strzelanie ASG, tor przeszkód, zajęcia z pierwszej pomocy. Rezerwacja i szczegóły 531 646 431. Jura Trop, tel. 531 646 431, fb.com/Jura-trop

DODATKOWO:
● Sanktuarium Matki Bożej Leśniowskiej Patronki Rodzin ● Strażnica w Przewodziszowicach ● Żareckie Jarmarki (w każdą środę i sobotę) ● Zespół Zabytkowych Stodół ● Szlak Kultury Żydowskiej ● Cmentarz Wojenny w Kotowicach ● Rejon wspinaczkowy w Suliszowicach, Czatachowie i Przewodziszowicace ● Liczne ścieżki pieszo-rowerowe (gotowe propozycje wycieczek rowerowych VELO ŻARKI ze śladami GPS do pobrania https://www.turystykazarki.pl/kategorie/velo_zarki_-_wycieczki_rowerowe

WYPOŻYCZALNIE ROWERÓW:
● Rowery na Jurze: (również rowery elektryczne). Suliszowice, ul. Wiejska 20, Żarki, tel. 508 988 551, 785 521 784, rowerynajurze@gmail.com, rowerynajurze.pl ● Wyp. przy Jurajskim Krysztale: rowery dla dzieci i dorosłych, gokarty dla dzieci, kije Nordic Walking. Jurajski Kryształ, ul. Olsztyńska 37, Zaborze, tel. 601 827 693, recepcja.jurajskikryształ@gmail.com, www.jurajskikryształ.pl ● Wyp. : rowery i sprzęt sportowy. Suliszowice, ul. Zastudnie 27, Żarki, tel. 665 919 930, biznes@gmail.com, fb.com/profile.php?id=100094002816871 ● Wyp. w Przewodziszowicach: rowery, narty biegowe, nartorolki, rolki, hulajnogi trójkołowe, kije Nordic Walking. Wyp. ul. Leśniowska 107, Żarki, tel. 793 93 22 11, kontakt@wypozyczalniazarki.pl, www.wypozyczalniazarki.pl ● Mobilna Wyp. rowerów w Jaroszowie Jaroszów, 3A, Żarki, tel. 724 441 092, https://www.facebook.com/Wypo%C5%BCyczalnia-Jarosz%C3%B3w-100192686051865 (najszybszy kontakt przez Messenger) ● Wyp. w Przystani Leśniów: rowery, narty biegowe dla dzieci i dorosłych. Przystań Turystyczna Leśniów, ul. Źródlana 5, Żarki, tel. 887 803 303, recepcja@przystanlesniow.pl, www.przystanlesniow.pl

33. Dni Częstochowy z Natalią Nykiel i Andrzejem Piasecznym

Tegoroczne święto miasta zaplanowano od 22 do 26 sierpnia. Oprócz tradycyjnych koncertów „na Północy" nie zabraknie Festiwalu Kolorów, wieczoru w filharmonii, a także imprezy Jurajska Summer Festiwal, która będzie towarzyszyła 33. Dniom Częstochowy.

A tak bawiliśmy się podczas poprzedniej edycji Dni Częstochowy

Zbliżają się Dni Częstochowy, czyli coroczne święto miasta – czas spotkań, rozmów, wspólnej zabawy i kilka dni dobrej energii. W tym roku czeka nas seria imprez, nie tylko muzycznych.

Świętowanie rozpocznie się w piątek, 22 sierpnia. Na ten dzień zaplanowano plenerowe granie za pętlą tramwajową w dzielnicy Północ (ul. Fieldorfa-Nila/al. Wyzwolenia). Wydarzenie wystartuje o godz. 17 od ogłoszenia wyników i wręczenia nagród w miejskich konkursach na „Najładniejszą działkę ROD 2025" i „Najładniej ukwiecony balkon 2025".

Koncerty przewidziano od godz. 17.30. Pierwszym punktem będzie występ „Tribute to Maanam". Publiczność z pewnością może liczyć na to, że zabrzmią takie przeboje jak „Po prostu bądź", „Kocham cię, kochanie moje", „Cykady na Cykladach" czy „Po to jesteś na świecie". Z kolei o godz. 19 rozpocznie się występ pierwszej z gwiazd. To Natalia Nykiel. O młodej wokalistce zrobiło się głośno, gdy w 2013 roku została finalistką drugiej edycji programu TVP 2 „The Voice of Poland". Dziś Nykiel ma na koncie trzy studyjne albumy i takie przeboje jak „Bądź duży", „Error", „Pół kroku stąd" oraz „Spokój".

A o godz. 20.30 – na finał wieczoru – wystąpi Andrzej Piaseczny, który od lat pozostaje jednym z najpopularniejszych polskich piosenkarzy. Na początku lat 90. występował z zespołem Mafia (lansując takie hity jak „Szalona piosenka o lataniu" i „Imię deszczu"), solową karierę rozpoczął w 1998 roku i jego dobra passa trwa nadal. Dyskografia Piasecznego obejmuje kilkanaście płyt (solowych, kompilacyjnych, koncertowych), niezliczone przeboje, które nuciła i nuci cała Polska (wystarczy wspomnieć o „Jeszcze bliżej", „Szczęście jest blisko", „Chodź, przytul, przebacz" i „Rysowane tobie"), a także szereg branżowych nagród (jak choćby statuetki Fryderyka czy Superjedynki).

Wstęp na koncerty na Północy jest wolny, a wydarzenie organizują Miasto Częstochowa i Ośrodek Promocji Kultury „Gaude Mater".

Dwa Festiwale

Sobota, 23 sierpnia upłynie pod znakiem imprezy towarzyszącej Dniom Częstochowy, jaką jest Jurajska Summer Festiwal odbywająca się na parkingu Galerii Jurajskiej. Zabawa rozpocznie się o godz. 16, a poprowadzi ją Irek Jakubek. Przed publicznością wystąpią B-Cool, Prisoners Show i Bueno Clinic. Support zapewnią DJ'e Max Kolankov i Chojrak.

Niedzielę otworzy Festiwal Kolorów, który – jak zawsze – zorganizowany zostanie w Parku Wypoczynkowym Lisieniec. Start o godz. 15. W górę polecą wówczas proszki holi w najróżniejszych kolorach, spadając pokolorują wszystko i wszystkich dookoła (ale bez obaw – proszki są nietoksyczne i łatwo się spierają).

Wstęp na oba festiwale jest oczywiście wolny.

Na zakończenie

Na niedzielę zaplanowano również inny tradycyjny punkt programu. To koncert w Filharmonii Częstochowskiej połączony z wręczeniem miejskich nagród i wyróżnień. Występ zatytułowano „Tanga świata", wpisze się on w program Letniego Jurajskiego Festiwalu Muzycznego. W sali koncertowej wystąpi Orkiestra Symfoniczna Filharmonii Częstochowskiej pod batutą Adama Klocka. Zatańczą zaś Dominika i Marcin Kisztelińscy.

Na to wydarzenie obowiązują bezpłatne wejściówki dostępne od 18 sierpnia w kasie Filharmonii oraz Regionalnym Ośrodku Kultury.

33. Dni Częstochowy zakończy Msza Święta w intencji miasta i mieszkańców Częstochowy, która o godz. 19 odprawiona zostanie w Klasztorze oo. Paulinów na Jasnej Górze.

Za organizację święta miasta odpowiadają: Województwo Śląskie, Miasto Częstochowa, Ośrodek Promocji Kultury „Gaude Mater", Filharmonia Częstochowska im. Bronisława Hubermana oraz Regionalny Ośrodek Kultury w Częstochowie. Wydarzenie honorowym patronatem objął Prezydent Miasta Częstochowy Krzysztof Matyjaszczyk.

red., fot. UM Częstochowy

HONOROWY PATRONAT PREZYDENTA MIASTA CZĘSTOCHOWY KRZYSZTOFA MATYJASZCZYKA

33 dni Częstochowy

22-26 sierpnia

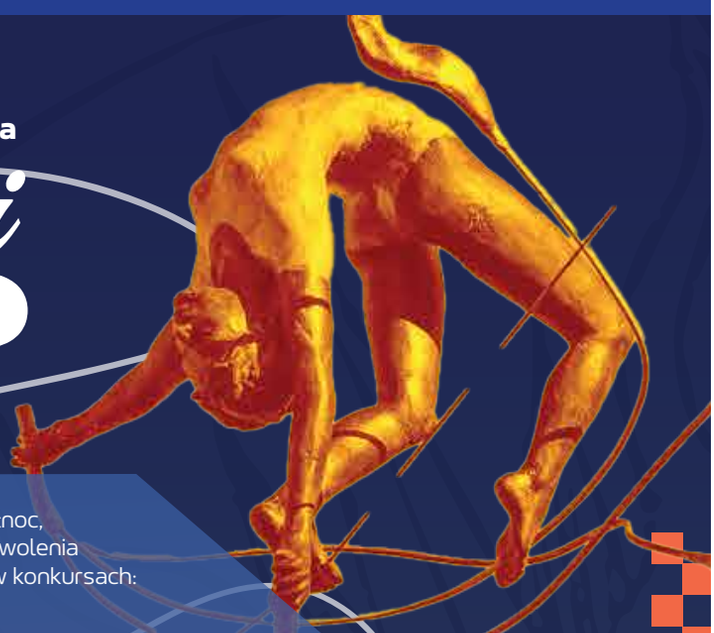

22 sierpnia (piątek)

Plac za pętlą tramwajową w Dzielnicy Północ,
ul. gen. Augusta Fieldorfa-Nila/Aleja Wyzwolenia

17.00 Ogłoszenie wyników i wręczenie nagród w konkursach:
„Najładniejsza działka ROD 2025”
„Najładniej ukwiecony balkon 2025”

17.30 Koncert ***Tribute to MAANAM***
19.00 **Natalia Nykiel**
20.30 **Andrzej Piaseczny**

Wstęp wolny
Organizatorzy: Miasto Częstochowa | Ośrodek Promocji Kultury „Gaude Mater”

23 sierpnia (sobota)

Impreza towarzysząca:

16.00 **Jurajska Summer Festival**
Parking Galerii Jurajskiej
C-BOOL
PRISONERS SHOW
BUENO CLINIC
Prowadzący: Irek Jakubek
Support Dj: Max Kolankov & DJ Chojrak
Wstęp wolny
Organizatorzy: Imprezowy Kartel | Galeria Jurajska

24 sierpnia (niedziela)

Park Wypoczynkowy „Lisiniec”

15.00 **Festiwal Kolorów**
Wstęp Wolny
Organizatorzy: Stowarzyszenie Festiwal Kolorów

Filharmonia Częstochowska im. Bronisława Hubermana:
- Wręczenie nagród i wyróżnień

18.00 • Koncert ***Tanga świata*** w ramach Letniego Jurajskiego Festiwalu Muzycznego
Orkiestra Symfoniczna Filharmonii Częstochowskiej
Dominika i Marcin Kisztelińscy - para taneczna
Adam Klocek - dyrygent
Obowiązują bezpłatne wejściówki dostępne od 18 sierpnia 2025 r. w kasie Filharmonii oraz Regionalnym Ośrodku Kultury
Honorowy patronat Marszałka Województwa Śląskiego Wojciecha Saługi
Organizatorzy: Miasto Częstochowa | Regionalny Ośrodek Kultury w Częstochowie | Filharmonia Częstochowska im. Bronisława Hubermana

26 sierpnia (wtorek)

Klasztor oo. Paulinów na Jasnej Górze

19.00 Msza święta w intencji miasta i mieszkańców Częstochowy
Organizator: Kuria Metropolitalna w Częstochowie

Partnerzy

fortum · NEXERA MULTI-ŚWIATŁOWÓD · Wodociągi Częstochowskie

Organizatorzy

FILHARMONIA CZĘSTOCHOWSKA im. Bronisława Hubermana

Częstochowa. Ławeczki w Alejach, Pani Kowalska na skwerze i balansujące rzeźby na Starym Rynku

Choć co roku tysiące pielgrzymów przybywa do Częstochowy, by stanąć przed Cudownym Jasnogórskim Obrazem, nie wszyscy wiedzą, że to miasto oferuje znacznie więcej. Podpowiadamy, co zobaczyć i czym się zachwycić. To oczywiście nie wszystkie propozycje!

Letnią porą Częstochowę odwiedzają tysiące pielgrzymów. Przybywają tu nie tylko z różnych stron kraju ale i świata. Przyciąga ich oczywiście klasztor paulinów. Jednak wizyta w naszym mieście nie powinna ograniczać się wyłącznie do terenów jasnogórskiego sanktuarium. Częstochowa ma bowiem do zaoferowania wiele innych fascynujących miejsc.

Podjasnogórskie parki

Zatrzymajmy się jednak przy podjasnogóskich parkach. Istnieją dwa: imienia Stanisława Staszica oraz 3 Maja.

W pierwszym znajduje się kilka obiektów powstałych przed Wielką Wystawą Przemysłowo-Rolniczą, która odbyła się w Częstochowie w 1909 roku. Wśród nich znajdziemy obserwatorium astronomiczne (przed budynkiem znajduje się zegar słoneczny), pawilon etnograficzny, Zagroda Włościańska oraz Muzeum Higieniczne. Dziś wszystkie (niektóre pod zmienionymi nazwami i pełniąc inne funkcje) stanowią obiekty Muzeum Częstochowskiego. W parku znajduje się też Muzeum Górnictwa Rud Żelaza. Tu mieści się także altana parkowa, w której odbywają się koncerty.

W Parku im. Staszica znajdziemy również pomnik patrona, popiersie Kazimierza Pułaskiego, a także rzeźby balansujące autorstwa Jerzego Kędziory. Z kolei w Parku 3 Maja można zobaczyć pomnik Stanisława Moniuszki.

Parki na dwie części dzieli Aleja Henryka Sienkiewicza. Znajduje się przy niej pomnik ks. Jerzego Popiełuszki oraz pomnik Nieznanego Żołnierza.

Cudowne źródełko

Zostańmy jednak w podjasnogórskich okolicach, z klasztorem sąsiaduje bowiem ulica św. Barbary. Tam znajdują się liczne kramy z dewocjonaliami, oferujące też różne pamiątki związane z Jasną Górą i Częstochową. Tu zlokalizowana jest kaplica z cudownym źródełkiem przy kościele św. Barbary i Andrzeja. Według legendy, to właśnie w tym miejscu husyci porzucili w 1430 roku porwany z sanktuarium obraz Czarnej Madonny. Obmyto go wówczas w tryskającym tu źródełku. Wiara w to, że woda ma cudowną moc, nie ustaje. Nadal chętnie nabierana jest ona przez pątników i zabierana ze sobą (często do butelek w kształcie figury Maryi).

Spacerując, warto też zwrócić uwagę na kamienicę narożną przy ulicy św. Barbary i 7 Kamienic, to tutaj urodziła się Ludmiła Marjańska – ceniona pisarka, poetka i tłumaczka literatury angielskiej.

Rynek Wieluński

Nieopodal sanktuarium zlokalizowana jest ulica Wieluńska i sam Rynek Wieluński. Tu każda kamienica to swoista perełka, choć po latach PRL-owskiego zaniedbania, nie wszystkie odzyskały dawną świetność. To tu odbywały się targi konne, których transakcje fetowane były kiedyś w słynnej gospodzie u Kempy (w tym to lokalu, podczas II wojny światowej, biesiadnicy – Polacy, rozstrzelali niemieckiego funkcjonariusza policji kryminalnej). Oczywiście rozstawiano tu również targ spożywczy. Tradycje gastronomiczne i handlowe przetrwały do dziś. Wzdłuż ulicy Wieluńskiej znajduje się bowiem wiele restauracji oraz sklepów z dewocjonaliami.

Wracając jednak do Rynku Wieluńskiego opiekę nad nim sprawuje św. Jan Nepomucen, a to oczywiście za sprawą figury rodem z XIX w.

Dodajmy też, że u szczytu ul. Wieluńskiej stoi ławeczka upamiętniająca urodzonego w Częstochowie Antoniego Fertnera – gwiazdę przedwojennych filmów (m.in. „Ada! To nie wypada” i „Antek policmajster”). Ustawiono ją tu w 2016 roku.

Dziewczynka z gołębiami

Przenieśmy się teraz w Aleje Najświętszej Maryi Panny, które stanowią wizytówkę miasta. Tam znajdziemy m.in. liczne kawiarnie i restauracje (po zwiedzaniu przyda się przecież też coś dla ciała).

Uwagę zwraca także tzw. Dziewczynka z gołębiami. To niezwykle lubiana fontanna, przy której zarówno mieszkańcy, jak i turyści skrzętnie robią sobie pamiątkowe zdjęcia. Rzeźbę zaprojektowała Ewa Maliszewska, autorka figurek z oscarowego „Piotrusia i wilka”.

Pod numerem 56 znajdziemy Kościół Najświętszego Imienia Maryi. Warto go odwiedzić, bo ma niezwykle interesujące wnętrze. Autorami malowideł z 1908 roku byli Antoni Łazowski i Wiktor Strubiński. Neogotycki budynek kościoła otoczony jest z dwóch stron zabudowaniami należącymi do osławionego piosenką IV LO im. H. Sienkiewicza. Napisał ją jej absolwent – Zygmunt „Muniek” Staszczyk, lider zespołu T. Love. Przed gmachem liceum znajdziemy zaś charakterystyczny pomnik autora „Trylogii”.

Przypomnijmy też, że w Alejach (pod numerem 65) mieści się Miejskie Centrum Informacji Turystycznej, które zaprasza od poniedziałku do soboty od godz.

8 do 16 (tel. 34 368 22 50). To tu można uzyskać wiadomości dotyczące Częstochowy, Jury Krakowsko-Częstochowskiej i województwa śląskiego oraz otrzymać darmowe, tematyczne mapy i foldery. Istnieje także możliwość zakupu pamiątek, map miasta, regionu oraz Polski.

Cztery ławeczki

Będąc w Alejach nie można przeoczyć również charakterystycznych ławeczek, na których zasiadły osobistości związane z Częstochową, takie jak doktor Władysław Biegański, poetka Halina Poświatowska oraz aktorzy: Marek Perepeczko i Piotr Machalica.

Pierwszy z nich ma w Alejach także plac swojego imienia. Stanowi on centralny punkt Częstochowy,

a mieści się tam m.in. ratusz, odwach oraz pomnik marszałka Józefa Piłsudskiego. Przy nim znajdziemy też zabytkowy Kościół św. Jakuba. Zaś naprzeciwko imponujący mural „Wieża Babel" wykonany według projektu sławnego częstochowskiego malarza Tomasza Sętowskiego (tu dodajmy, że w okolicach dworca PKP na pl. Rady Europy mieści się inny monumentalny mural Sętowskiego – „Strażnik Czasu"). Władysław Biegański jest również patronem Biblioteki Publicznej, której główny gmach mieści się przy Al. NMP 22 (obecnie przechodzi on remont).

Z kolei Halina Poświatowska ma w swoim rodzinnym mieście przede wszystkim muzeum, nazwane Domem Poezji. Obiekt mieści się przy ul. Jasnogórskiej 23, gdzie przed laty poetka mieszkała wraz z rodziną. W 2007 roku, po kapitalnym remoncie, został on przekazany Muzeum Częstochowskiemu. Niewątpliwą atrakcją jest to, że zwiedzających oprowadza po ekspozycji brat autorki – Zbigniew Myga.

Natomiast zarówno Perepeczko, jak i Machalica związani byli z Teatrem im. A. Mickiewicza. Pierwszy z nich ma w mieście także swoją ulicę i mural (którego autorem jest Michał Błach),

a w samym teatrze jego imieniem nazwano foyer. Pamięć Piotra Machalicy podtrzymuje zaś organizowany od 2022 roku festiwal jego imienia (w tym roku odbyła się jego czwarta edycja, a jej gwiazdami byli m.in. Krystyna Janda i Magda Umer).

Pani Kowalska

Wróćmy na pl. Biegańskiego (zwany przez mieszkańców „Bieganem"). Jeśli miniemy go, kierując się ulicami Śląską bądź Nowowiejskiego trafimy na Skwer im. Solidarności. Założono go na wzór ogrodów jordanowskich w latach 1950-1955. W centrum znajduje się fontanna oraz plac zabaw. Na krańcach na osi północ-południe zlokalizowano dwie płyty – jedną upamiętniającą udział częstochowian w powstaniach śląskich, drugą mord na członkach PPR podczas II wojny światowej przez hitlerowców.

Największą ozdobą skweru jest zdecydowanie Pani Kowalska. Siedząca postać, której ciało pokryte jest mozaiką, to rzeźba autorstwa Włodzimierza Ściegiennego. Mieszkańcy nazwali ją Panią Kowalską od nazwiska ówczesnego prezydenta Tadeusza Kowalskiego, który zlecił wykonanie dzieła. Są i tacy, którzy w rzeźbie doszukują się podobieństwa do pochodzącej z Częstochowy aktorki Kaliny Jędrusik.

Jednak nie tylko Pani Kowalska przyciąga przechodniów. Ci najmłodsi chętnie bawią się na placu zabaw, ci starsi szukają ochłody wśród takich drzew jak dęby, klony, lipy czy głogi. Ich oczy cieszą też krzewy ozdobne i rabaty bylinowe.

REKLAMA

Jeśli jednak przejdziemy skwer i skierujemy się nieco dalej, trafimy na Plac Pamięci Narodowej. W jego centrum zlokalizowany jest okazały Pomnik Poległym w Obronie Ojczyzny 1939-1945. Przedstawia on postać rannego żołnierza, którego podtrzymuje współtowarzysz. To tu bardzo często odbywają się uroczystości miejskie o charakterze patriotycznym.

Na Starym Rynku

Wracając do Alei, jeśli począwszy od jasnogórskiego szczytu przejdziemy je całe, natrafimy na Kościół św. Zygmunta (wzniesiony w XV w.). Nieco wcześniej, na placu Daszyńskiego, stoi pomnik Jana Pawła II – Papieża Pielgrzyma. Odsłonięto go w 2008 roku. Jego twórcą jest znany rzeźbiarz prof. Jan Kucz, a współautorem – jego były student Radosław Kostyra. Zamysł artystyczny był ponoć następujący – autorom przyświecała myśl, aby cały plac, wraz z monumentalnym, kamiennym krzyżem i figurą Papieża był pomnikiem.

Za kościołem znajdziemy zaś Stary Rynek, który w ostatnim czasie przeszedł rewitalizację. Dziś mieści się tu szklany pawilon – siedziba muzeum i Kawiarni Alternatywa 21 Olbrzymią atrakcją rynku są również balansujące rzeźby wspomnianego już Jerzego Kędziory oraz fontanna.

Na Starym Rynku znajdują się także lokale gastronomiczne oferujące dania różnorodnych kuchni.

Neogotycka świątynia

Będąc na Starym Mieście warto zawędrować w okolice ul. Katedralnej i Krakowskiej. Tam mieści się Bazylika Archikatedralna Świętej Rodziny. Neogotycką, trójnawową świątynię wybudowano na terenie dawnego cmentarza z lat 1825–1898. Wzniesiona w latach 1901–1927 według projektu Konstantego Wojciechowskiego. W 1925 roku świątynia stała się katedrą diecezji częstochowskiej, a od 1992 roku jest archikatedrą i kościołem metropolitalnym częstochowskiej prowincji kościelnej. Fasada bazyliki zwrócona jest w stronę północną, zaś przed nią znajduje się Plac Jana Pawła II (wcześniej Plac Katedralny).

W latach 50. XX w. powstał monumentalny ołtarz główny z tryptykiem Świętej Rodziny, wykonany z drzewa lipowego według projektu Zygmunta Gawlika. W transepcie urządzono ołtarze: Najświętszego Sakramentu z nastawą ze srebra (obecnie Chrystusa Króla) i Matki Bożej Częstochowskiej. Postawiono balustradę ze szlachetnego marmuru szwedzkiego, założono witraże w rozecie nad organami (projektu Adama Bunscha).

Od 1958 roku tworzono małokwaterowe witraże w nawach bocznych według projektu Tadeusza Wojciechowskiego (są wzorowane na witrażach średniowiecza). Ich tematem są sakramenty święte. W tym samym czasie urządzono kaplicę Chrztu Pańskiego (obecnie Miłosierdzia Bożego).

Na ołtarzu głównym zostało ustawione spiżowe tabernakulum z podobizną Chrystusa w Majestacie, utrzymane w duchu stylu romańskiego. Kropielnice projektu Stanisława Pospieszalskiego wykonano z granitu pochodzącego z cokołu pomnika cara Aleksandra II, który został zburzony w 1917 roku. W 1960 roku urządzono podziemną kryptę z katakumbami (nekropolia częstochowskich biskupów). Za kamiennym ołtarzem znajduje się mozaika z podobizną Matki Boskiej, projektu Zofii Baudouin de Courtenay, wykonana w Watykanie.

To oczywiście nie wszystkie punkty miasta, na które warto zwrócić uwagę. Turystów zachwyci z pewnością np. pl. Armstronga z balansującą rzeźbą „Wielkiego Satchmo”, rzeźba Matki z Dzieckiem autorstwa Władysława Łydżby znajdująca się na skwerku przy Promenadzie im. Niemena, czy rzeźby smoków Stanisława Łyszczarza „grasujące” na Północy.

red., fot. AK, K. Woszczyński, Ł. Kolewiński, Maciej Kostyra

REKLAMA

myjki.eu
sklep dla profesjonalistów

INWESTYCJE ZAPOBIEGAJĄCE ROZPRZESTRZENIANIU SIĘ ASF

Technologia czyszczenia dla rolnictwa

DOTACJA NA ASF DO 80%

HDS 10/21-4M
16 363pln

HDS 10/21-4 MXA
18 999pln

HDS 13/20-4 SXA
24 479pln

PROFESJONALNA PIELĘGNACJA TERENÓW ZIELONYCH

RT 4112 SZ
15 529pln

iMOW 5 EVO
9 499pln

RT 5097 Z
15 849pln

iMOW RMI 422
3 959pln

myjki.eu
sklep dla profesjonalistów

794 037 600
ul. Wolności 80, Rędziny

Jasna Góra. Miejsce kultu, które przyciąga pielgrzymów z całego świata

W sierpniu do Częstochowy przybywają tysiące pielgrzymów – docierają tu nie tylko z kraju, ale i różnych zakątków świata. Ich cel od lat jest taki sam – Jasna Góra. Sanktuarium to jednak nie wyłącznie miejsce maryjnego kultu, ale i pomnik historii, który fascynuje nie tylko pątników.

fot. Konrad Woszczyński

Co przyciąga te tłumy? Nie tylko Cudowny Obraz, ale również bogata historia oraz szereg znamienitych zabytków Jasnej Góry. Oto mały przewodnik po wybranych skarbach sanktuarium – miejsca, które stawiło opór Szwedom, w którym królewskie śluby złożył Jan Kazimierz, Jan III Sobieski złożył trofea po zwycięskiej odsieczy wiedeńskiej, a papież Jan Paweł II przekazał zakrwawiony pas sutanny, który miał na sobie podczas zamachu w 1981 roku.

System czterech bram

Na teren sanktuarium prowadzą dwa wejścia: główne od strony południowej i boczne (zachodnie) przez bramę wjazdową. Wejście główne tworzy zaś system czterech bram. Pierwszą, zwaną Lubomirskich, poprzedza niewielki placyk, pośrodku jego pokrycia widnieje godło zakonu paulinów, czyli palma z siedzącym na niej krukiem, trzymającym w dziobie bochenek chleba i dwa lwy wspierające się łapami o pień drzewa.

W zwieńczeniu bramy umieszczona jest mozaika z wizerunkiem Matki Bożej Królowej, powyżej wznosi się dwustronna rzeźba św. Michała Archanioła, a po bokach znajdują się dwustronne rzeźby św. Pawła Pierwszego Pustelnika oraz św. Antoniego Opata. Pod obrazem wykuto skrzyżowaną broń i sztandary oraz napis „Pod Twoją Obronę".

Z kolei w zwieńczeniu Bramy Matki Bożej Zwycięskiej umieszczono płaskorzeźbę patronki, wykonaną przez Zofię Trzcińską-Kamińską. Brama Wałowa zwana jest także bramą Jagiellonów. Pierwotnie wchodziła w skład dawnych fortyfikacji. W jej szczytowym punkcie umieszczono w 1976 roku obraz fundatora klasztoru księcia Władysława Opolczyka. Obecna Brama im. św. Jana Pawła II pierwotnie zwana była wjazdową. Zmieniła nazwę w 1987 roku po ozdobieniu jej papieskim herbem i słynnym mottem „Totus Tuus".

Po przejściu Bramy Wałowej wchodzimy na czworoboczny dziedziniec, tam na wprost wznosi się kruchta Bazyliki, a obok, z lewej strony XVII-wieczny budynek tzw. Pokoi Królewskich. W umieszczonej w nim sklepionej bramie znajduje się wejście na wieżę, z kolei kierując się na prawo można dojść do Kaplicy Matki Bożej.

Wały i bastiony

Wały i bastiony, które dziś podziwiamy są pozostałością po dawnych umocnieniach klasztoru. Bastiony zostały rozbudowane w pierwszej połowie XVIII w. Obecnie pełnią rolę miejsc widokowych na wałach jasnogórskich. Swoje nazwy zawdzięczają fundatorom, stąd i bastion południowo-zachodni – Lubomirskich (nazywany także Bastionem św. Barbary), bastion północno-zachodni – Morsztynów (tzw. Bastion św. Rocha), bastion północno-wschodni – Szaniawskiego (nazywany Bastionem św. Trójcy), jak również bastion południowo-wschodni – Potockich (zwany też Bastionem Królewskim, Kordeckiego lub św. Jakuba). Zostając przy Bastionie św. Rocha, to na jego nadszańcu w 1999 roku stanęła armata im. o. Augustyna Kordeckiego (według wzoru z II poł. XVII w.). Obok niej stanęły odtworzone urządzenia obronne zwane koszokopami.

Bazylika Jasnogórska

Pomiędzy kruchtą i przedsionkiem a dziedzińcem głównym klasztoru mieści się Bazylika Jasnogórska. Od północy przylega do niej Kaplica Matki Boskiej Częstochowskiej. Świątynia posiada tytuł honorowy bazyliki mniejszej, który uzyskała w 1906 roku. Kościół składa się z mocno wydłużonego prezbiterium, nawy głównej, dwóch naw bocznych, czterech kaplic, kruchty, zakrystii oraz krypt grobowych.

Na przedłużeniu przedsionka znajduje się oddzielona kratą XVII-wieczna kaplica (jedna z czterech w bazylice) pw. św. Antoniego Padewskiego z ołtarzem i głównym obrazem ozdobionym srebrnymi sukienkami, z motywem wici kwiatowych przedstawiającym wizję św. Antoniego. Do samej bazyliki prowadzą główne drzwi ozdobione płaskorzeźbami aniołów oraz

św. Pawła Pierwszego Pustelnika i św. Antoniego Opata. Z prawej nawy bocznej (południowej) prowadzą schody w górę do Kaplicy św. Pawła Pierwszego Pustelnika i Kaplicy Najświętszego Serca Pana Jezusa oraz schody w dół do Kaplicy Świętych Relikwii (znajdują się w niej m.in. relikwie bł. Euzebiusza i św. Donata).

Ołtarz główny Bazyliki, konsekrowany w 1734 roku, umieszczony jest na całej ścianie wschodniej prezbiterium. Wykonany został w latach 1725-1728 przez wrocławskiego rzeźbiarza i sztukatora Johanna Adama Karingera. Przedstawia scenę Wniebowzięcia i Koronacji Najświętszej Maryi Panny.

Od północy do Bazyliki przylega Kaplica Matki Boskiej Częstochowskiej, która składa się z trzech części: prezbiterium, Kaplicy Matki Bożej i tzw. Przybudówki.

Z hebanu i srebra

Ołtarz wykonany jest z hebanu i srebra. W 1650 roku ufundował go kanclerz wielki koronny Jerzy Ossoliński. Za projekt odpowiadał Giovanni Battista. W centralnym miejscu znajduje się obraz Matki Boskiej Częstochowskiej. Na ołtarzu znajdują się dwa insygnia władzy królewskiej – berło i jabłko. Po prawej stronie Cudownego Obrazu znajdują się trzy złote róże, czyli dar papieży: św. Jana Pawła II, Benedykta XVI i Franciszka. Papież Polak podarował również złote serce ze wspomnianym powyżej napisem „Totus Tuus".

W bocznych wnękach ołtarza znajdują się figury św. Pawła Pierwszego Pustelnika oraz św. Kazimierza. Z kolei po lewej stronie Cudownego Obrazu wisi srebrna, przeszklona szkatuła, w której złożony został przestrzelony i zakrwawiony pas sutanny Karola Wojtyły, który miał na sobie w czasie zamachu na jego życie w maju 1981 roku (papież przekazał go jako wotum wdzięczności za cudowne ocalenie). Początkowo pas był przechowywany w zamknięciu, ale w 2004 roku, za zgodą Jana Pawła II, zawisł na ołtarzu.

Najmłodsza część Kaplicy zwana „przybudówką" powstała w latach 1929-1933. Na górnej kondygnacji umieszczono kilkanaście obrazów z cyklu „Golgota Jasnogórska" autorstwa nieżyjącego już Jerzego Dudy-Gracza (wykonanych w latach 2000-2001). Dzieła są darem wotywnym artysty rodem z Częstochowy dla jasnogórskiego

fot. Konrad Woszczyński

sanktuarium. Obrazy o wymiarach 185 na 117 cm przedstawiają 14 stacji Drogi Krzyżowej, a także Zmartwychwstanie Jezusa, spotkanie z niewiernym Tomaszem, rozesłanie apostołów oraz Wniebowstąpienie.

Co ciekawe, w kaplicy znajduje się kilka epitafiów, wśród nich Epitafium Smoleńskie, upamiętniające ofiary katastrofy samolotu Tu-154 w Smoleńsku i zbrodni katyńskiej.

Obraz Matki Boskiej Częstochowskiej

Obraz Matki Boskiej Częstochowskiej uznawany jest za jeden z najbardziej rozpoznawalnych symboli chrześcijaństwa w Polsce. Niemożliwym jest by oddzielić losy tego dzieła od dziejów sanktuarium. Mimo prowadzonych od wielu lat badań naukowych oraz konserwacji, w wyniku których ustalono, że jest dziełem nieznanego włoskiego malarza rodem z XIV w., nadal kryje w sobie mnóstwo tajemnic.

Maryja ubrana jest tu w ciemnogranatową suknię i płaszcz nałożony również na głowę, z emblematami złocistych lilii heraldycznych oraz sześcioramienną złotą gwiazdą nad czołem. Jej oblicze oświetlone jest światłem z prawej górnej strony, co uwydatnia majestatyczność i dostojeństwo postaci. Najbardziej charakterystyczną cechą Cudownego Obrazu są cięte blizny na obliczu Ma-

REKLAMA
HURTOWNIA BUDOWLANA
BauLand
www.bauland.pl
Twój partner w budowie!
Rudniki 42-240
ul. Wojska Polskiego 34A
tel. 785 044 777

ryi. Cięcia na szyi, jak też dwie długie linie blizn na policzku w końcowym odcinku są mało widoczne (przysłaniają je częściowo ozdobne elementy wotywne w postaci sukienek). Cięcia są namalowane, wyżłobione specjalnym rylcem i wypełnione ciemnoczerwonym barwnikiem. Upamiętniają napad rabunkowy na Jasną Górę (podczas dokonanej w Krakowie renowacji obrazu zostały one w ten sposób wyeksponowane).

Dzieciątko zwrócone jest twarzą w stronę Matki, prawą rączkę ma uniesioną w geście błogosławieństwa, zaś w lewej ułożonej na wysokości kolan trzyma świętą księgę. Ubrane jest w jasnokarminową tunikę pokrytą ornamentami. Obie postacie otoczone są złocistymi nimbami na tle niebieskozielonego malowidła.

Od początku istnienia sanktuarium pątnicy składali przed Cudownym Obrazem liczne wota. Zaś od początku XVIII w. dzieło przystrajano tzw. sukienkami, z których do dziś zachowały się dwie – brylantowa i rubinowa. Pozostałe, które znajdują się w zbiorach jasnogórskiego skarbca wykonane zostały z okazji różnych, szczególnych wydarzeń jak np. koronacji obrazu Matki Bożej w 1910 roku, millenium chrztu Polski czy jubileuszu 600-lecia sanktuarium. Każdego roku, w Wielkim Tygodniu paulini uroczyście dokonują obrzędu zmiany sukienki.

Widok ze szczytu

Symbolem klasztoru jest również jasnogórska wieża. Wznosi się ona po zachodniej stronie Bazyliki, na osi jej głównej nawy i jest jedną z wyższych wież kościelnych w Polsce. Została wybudowana w latach 1617–1625 na bazie średniowiecznej studni, którą zasypano i nakryto sklepieniem. W swej historii była wielokrotnie niszczona, głównie przez pożary, a następnie odbudowywana, przekształcana i restaurowana. Pierwotnie wieża składała się z sześciokondygnacyjnej części ceglanej i trójkondygnacyjnej części drewnianej, obitej blachą miedzianą. W obecnej postaci pochodzi z lat 1901–1906, kiedy to została nadbudowana część na miejscu spalonej po pożarze 15 sierpnia 1900 roku konstrukcji drewnianej i podwyższona o 17 m do wysokości 106,30 m oraz zastąpiona częścią stalową.

Wieża zbudowana jest z kamienia i cegły oraz obłożona ciosami piaskowca szydłowieckiego. Detale architektoniczne wykuto z granitu. Zwieńcza ją iglica z krzyżem, pod którym umieszczono ze złoconego brązu paulińskiego kruka z bochenkiem chleba w dziobie. Na początku 1906 roku na drugiej kondygnacji z czterech jej stron zamontowano tarcze zegara kurantowego.

Wieża jest udostępniona dla pielgrzymów i zwiedzających. Na szczyt prowadzi łącznie 519 stopni schodów oraz 36 kondygnacji.

Kaplica Pamięci Narodu

Zdobienie nad wejściem do Kaplicy Pamięci Narodu im. o. Augustyna Kordeckiego zostało poświęcone 3 maja 1989 roku przez prymasa kard. Józefa Glempa. Uroczyście otwarto ją jako miejsce pamięci ofiar, które przelały krew za Ojczyznę. To tu złożono urny z prochami m.in. poległych żołnierzy 2. Pułku Piechoty Legionów, pomordowanych ofiar w obozach koncentracyjnych m.in. w Oświęcimiu i Majdanku, męczenników Stutthofu i Westerplatte, ofiar Grudnia 1970 czy uczestników Powstania Warszawskiego.

Znalazły tu miejsce także urny z ziemią z miejsc, gdzie walczyli powstańcy wielkopolscy, żołnierze I i II wojny światowej, uczestnicy wojny z Rosją oraz powstańcy warszawscy. Jest tu również grudka ziemi przywieziona z Katynia oraz urna z ziemią z grobu generała Władysława Sikorskiego czy woreczek z ziemią z mauzoleum Józefa Piłsudskiego. W tej kaplicy znajdziemy również ziemię przesiąkniętą krwią żołnierzy 18. Lwowskiego Batalionu Strzelców i 12. Pułku Ułanów Podolskich.

Znajdziemy tu także skrawki ziemi z miejsc, gdzie zmagali się choćby żołnierze Armii Krajowej, domagający się swoich praw pracownicy NSZZ „Solidarność”, zamordowani stoczniowcy Wybrzeża, robotnicy Radomia czy górnicy kopalni „Wujek”. Oprócz tego umieszczono tu również skrawki ziemi z miejsc męczeństwa ks. Jerzego Popiełuszki, duszpasterza ludzi pracy.

Cała kaplica zdobiona jest wiszącymi powiększonymi replikami odznaczeń i odznak wojennych (takich jak m.in. Virtuti Militari).

Skarby skarbca

Skarbiec został zbudowany w latach 1649–1651 nad zakrystią, do którego wejście prowadzi z wałów od strony wschodniej. Pierwotne wyposażenie w postaci komód i szaf zastąpiono w 1921 roku oszklonymi witrynami przyściennymi według projektu Adolfa Szyszko-Bohusza. Na ekspozycję składa się m.in. bogato reprezentowane złotnictwo. Przykładem jest późnogotycka monstrancja, ofiarowana przez króla Zygmunta Starego, liczne krzyże

fot. Biuro Prasowe Jasnej Góry

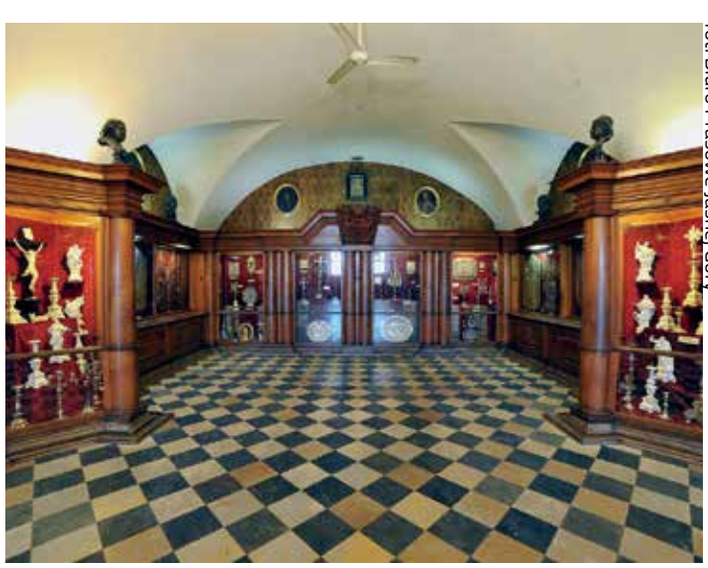

fot. Biuro Prasowe Jasnej Góry

(m.in. norymberski z 1510 roku Zygmunta Starego), kielichy mszalne (wśród nich np. dary papieży św. Jana XXIII i Pawła VI), świeczniki, srebrne tace (m.in. Jana III Sobieskiego), plakiety wotywne, oraz augsburski ołtarzyk hebanowy ze srebrnymi ozdobami z 1624 roku. Umieszczono tu także kopię Cudownego Obrazu Matki Bożej Jasnogórskiej wykonaną przez Józefa Chełmońskiego.

Do Skarbca trafił również ślubny komplet koralowy króla Michała Korybuta Wiśniowieckiego (a także monstrancja z kryształową kolumną ofiarowaną z okazji tego doniosłego wydarzenia).

Cennym eksponatem jest zwłaszcza relikwiarz Krzyża Świętego – dar Augusta III i jego małżonki Marii Józefy. Zgromadzono tu też bogatą kolekcję różańców składanych przez królów (np. królowej Bony czy Jana III Sobieskiego), magnatów i szlachtę. Skarby uzupełniają – bogaty zbiór zegarów z różnych epok oraz szaty liturgiczne i ornaty ofiarowane przeważnie przez królów.

Muzeum 600-lecia

Muzeum 600-lecia otwarto, by ukazać historię obecności wi-

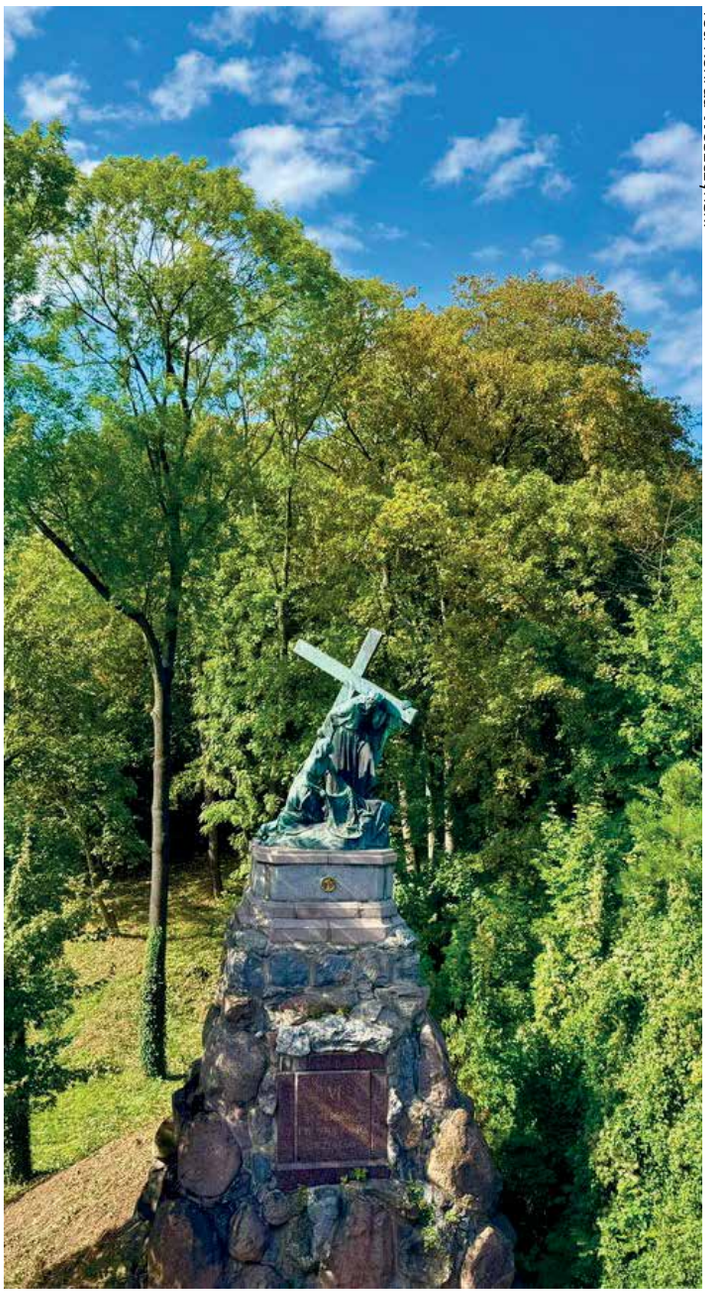

fot. Konrad Woszczyński

zerunku Matki Bożej na Jasnej Górze. Wewnątrz aż roi się od obrazów i innych pamiątek. Znajdziemy tu przykładowo płótno z 1635 roku autorstwa Tomasza Dolabelli przedstawiające przeniesienie relikwii św. Pawła Pierwszego Pustelnika z Wenecji do Budy na Węgrzech w 1381 roku. Na stelażach wzdłuż ścian stoją portrety prowincjałów i generałów zakonu malowane w pracowni jasnogórskiej.

W gablotach, pośrodku sali, znajdują się m.in.: dokument fundacyjny klasztoru jasnogórskiego wydany przez księcia Władysława Opolczyka, dokument drugiej fundacji dokonanej przez króla Władysława Jagiełłę, zbiór książek z XVIII–XIX w. oraz wota więźniów obozów koncentracyjnych Dachau i Oświęcim. W przeszklonej części wnętrza eksponowane są liczne wota w postaci plakietek, korali, trzy sukienki obrazu Matki Bożej oraz świece ofiarowane przez papieży. Sporą część zajmują pamiątki związane ze św. Janem Pawłem II (szaty liturgiczne, pastorał, dwa kielichy, dary z pielgrzymek po świecie czy specjalne fotele).

Ciekawostką są również obrazy autorstwa cenionego artysty Leszka Sobockiego, wśród nich

REKLAMA

portret prymasa Wyszyńskiego – „Pasterz Nadziei” czy portret Lecha Wałęsy – „Modlitwa o pojednanie”. Regularnie trafiają tu także nowe pamiątki, jak choćby zespół wotów tragicznie zmarłego prezydenta RP Lecha Kaczyńskiego.

Oprócz tego w sali znajduje się m.in. zbiór instrumentów muzycznych rodem z XVII-XVIII w. używanych przez kapelę jasnogórską założoną w XVI w.

Skarbiec Pamięci Narodu

We wnętrzu wałowego Bastionu św. Rocha utworzono Skarbiec Pamięci Narodu jako stałą ekspozycję, stworzoną z blisko 500 eksponatów sztuki wotywnej. Głównym sponsorem przedsięwzięcia był nieżyjący już Jan Kulczyk.

Wystawa obejmuje głównie zabytki z XVIII w., w tym zbiór broni (to nawiązanie do funkcjonowania garnizonu wojskowego na Jasnej Górze). To tu trafiły m.in. trofea podarowane przez króla Jana III Sobieskiego. W centralnej sali, obok cennej monstrancji, umieszczono np. dwie szable – jedna należała ponoć do Stefana Batorego, druga – stanowiła własność hetmana Stanisława Żółkiewskiego.

Ekspozycję uzupełniają ponadto obrazy, transparenty, fotografie, sztandary, miniatury pomników oraz pamiątki internowanych członków NSZZ „Solidarność”. Uwagę warto zwrócić zwłaszcza na przedmioty związane z Lechem Wałęsą – to historyczny długopis, którym podpisane zostały porozumienia sierpniowe w 1980 roku, a także medal i dyplom Pokojowej Nagrody Nobla przyznanej mu w 1983 roku.

Na wystawie prezentowane są też mundury, militaria, ordery, odznaczenia, dokumenty, pamiątki żołnierzy polskich walczących na wszystkich frontach

fot. Biuro Prasowe Jasnej Góry

II wojny światowej (a wśród nich mundur marynarski prezydenta Ignacego Mościckiego czy mundur marszałka Edwarda Rydza-Śmigłego).

Arsenał

Budynek Arsenału (czyli zbrojowni) wzniesiono w latach 1660–1680. Służył do przechowywania sprzętu wojennego dla obronności twierdzy jasnogórskiej. Nad wejściem umieszczono płaskorzeźbę przedstawiającą orła z rozpostartymi skrzydłami, obejmującego wyobrażenie elementów uzbrojenia.

Początkowo w arsenale mieściła się kolekcja dawnej broni, jak również pamiątek związanych z wydarzeniami wojennymi. Obecnie utworzono w nim ekspozycję zatytułowaną „Arsenał sztuki europejskiej. Malarstwo – Rzeźba – Wota. Znane i nieznane zabytki sztuki z klasztoru jasnogórskiego XV–XX w.”.

Wystawa łączy ze sobą tematykę ukrzyżowania oraz maryjną. Trafiła tam m.in. „Madonna z Dzieciątkiem” autorstwa Pietera Bruegla młodszego. Część ekspozycji stanowią także obrazy z widokami Jasnej Góry i kopie Obrazu Matki Bożej Jasnogórskiej (wśród nich obraz Juliana Fałata „Pielgrzymi u podnóża Jasnej Góry”). Trafiły tu również prace przedstawiające dawne wnętrze Kaplicy Matki Bożej. Na wystawie można obejrzeć też „Godło Polski” autorstwa Jana Matejki.

Droga Krzyżowa, liczne rzeźby i pomniki

Warto podkreślić, że oprócz rzeźb znajdujących się w zabudowaniach klasztornych, na Jasnej Górze i w jej najbliższym otoczeniu znajdują się liczne rzeźby i pomniki o charakterze religijnym.

Jednym z najbardziej charakterystycznych miejsc jest Droga Krzyżowa. Czternaście stacji wybudowano w zgłębieniu terenu ogrodu klasztornego (to ślad po dawnych fosach) w latach 1900-1913. Odlane w brązie grupy rzeźbiarskie stanowią dzieło Piusa Welońskiego, z którym współpracowali Konstanty Laszczka, Hipolit Marczewski i Leonard Wasilkowski. Granitowe postumenty stacji zaprojektował zaś architekt Stefan Szyller.

Z kolei na placu wokół klasztoru w latach 1989–2005 powstało 20 stacji tzw. Drogi Różańcowej. Tajemnice różańca świętego zobrazowano zgodnie z projektem Wiktora Zina oraz Tomasza Rossa.

Na placu przed szczytem sanktuarium znajdziemy również pomnik Matki Bożej Niepokalanej (odsłonięto go w 2009 roku). Figurę Maryi wykonał z marmuru rzeźbiarz Kamil Drapikowski. Przed laty (do czasu zakończenia panowania rosyjskiego) na tej kolumnie stał posąg cara Aleksandra II, a następnie, po 1918 roku zastąpiła go wpierw drewniana, a później wapienna neobarokowa figura Matki Bożej. Na skutek podniszczenia w 2009 roku przeniesiono ją do jasnogórskiego muzeum.

Bardzo znany pomnik prymasa kardynała Stefana Wyszyńskiego (nazywanego Prymasem Tysiąclecia) znajdziemy na skwerze tuż przy placyku przed głównym wejściem do Bramy Lubomirskich. Przyklękająca i pochylona postać kardynała, zwrócona jest w kierunku kaplicy Matki Bożej. Wykonano ją z brązu według projektu Jana Kucza.

Z kolei pomnik o. Augustyna Kordeckiego znajduje się na wałach, w centralnej części bastionu Potockich. Został wykonany ze spiżu według projektu Henryka Stattlera. Na wszystkich czterech bokach cokołu znajdują się herby zasłużonych przy obronie Jasnej Góry rodów: Czarnieckich, Krzyżtoporskich, Skórzewskich oraz Zamoyskich.

Natomiast na bastionie św. Trójcy (czyli północno-wschodnim) znajdziemy pomnik św. Jana Pawła II. Mierzy on ponad 4 metry (nie licząc cokołu). Autorem wykonanego z brązu wizerunku Papieża Polaka jest Władysław Dudek. Dzieło zostało odsłonięte i poświęcone 26 sierpnia 1999 roku – w dniu uroczystości Matki Boskiej Częstochowskiej (odbywała się ona z udziałem Episkopatu Polski).

Dzieło to ukazuje stojącego papieża w sutannie, z piuską w lewej ręce, wyciągającego prawą dłoń w geście pozdrawiania. Cokół okryty jest płytami z czerwonego marmuru (ta z frontu zawiera herb papieski).

Więcej ciekawostek związanych z sanktuarium można przeczytać na stronie jasnagora.pl.

red.

fot. Biuro Prasowe Jasnej Góry

fot. Biuro Prasowe Jasnej Góry

REKLAMA

Tegoroczne Święto Pstrąga przyciągnęło tłumy!

Święto Pstrąga to bez wątpienia jedna z najpopularniejszych letnich imprez organizowanych w regionie. Za nami 27. jego edycja, która cieszyła się znakomitą frekwencją.

W pierwszą niedzielę sierpnia do Złotego Potoku przybyły tłumy miłośników wyśmienitego jedzenia, muzyki i dobrej zabawy. Nie zabrakło również atrakcji dla najmłodszych oraz sportowych emocji. Całość odbyła się – tradycyjnie – na błoniach nad Stawem Amerykan.

Koncerty na plenerowej scenie zainaugurowała częstochowska grupa Bez Uziemienia. Po niej wystąpiła uzdolniona wokalistka Maja Wudecka. Potem przyszła pora na pierwszą z gwiazd, którą była słynna Krystyna Giżowska. Piosenkarka zaśpiewała swoje największe przeboje takie jak „Złote obrączki" i „Przeżyłam z tobą tyle lat".

Taneczny klimat stworzyli Kapela Jafer oraz Michał Milowicz, aktor znany z ról w kultowych komediach „Chłopaki nie płaczą" i „Poranek kojota". Niekwestionowaną gwiazdą wieczoru okazał się zespół Miły Pan (to pseudonim Piotra Kołaczyńskiego), który wręcz porwał publiczność (tu dodajmy, że ich utwór „Królowa" zebrał dotychczas 164 mln wyświetleń na YouTubie). Na finał dyskotekę pod gwiazdami poprowadził DJ Dziki.

To oczywiście nie wszystkie atrakcje! Dla najmłodszych przygotowano strefę animacji z przynoszącą mnóstwo radości i śmiechu piana party. Z kolei podczas pokazu kulinarnego, smakosze mieli okazję skosztować flaczków z pstrąga przygotowanych przez Roberta Trzaskę z Kuźni Dobrego Smaku. Natomiast znawcy kulinarnych tajników mieli okazję sprawdzić się w tradycyjnym konkursie „Pstrąg na 14 sposobów" organizowanym przez Hotel Kmicic.

Na miłośników sportowych emocji czekały zaś zawody spinningowe na „Irydionie" oraz Turniej Siatkówki Plażowej Dwójek Męskich zorganizowane przy Stawie Amerykan.

Sierpniową imprezę poprowadził Kamil Nosel, dziennikarz Radia Eska. Organizatorami 27. Święta Pstrąga byli Samorządowy Ośrodek Kultury i Sportu w Janowie oraz Gmina Janów.

red., fot. Gmina Janów

REKLAMA

O DACHACH
WIEMY WSZYSTKO

GLINMET

TWÓJ EKSPERT W POKRYCIACH DACHOWYCH

Firma Glinmet to sprawdzony dostawca wysokiej jakości materiałów dachowych. W naszej ofercie znajdziesz:

- Blachodachówki i blachy trapezowe
- Panele dachowe EVO
- Akcesoria dachowe

I wiele innych produktów niezbędnych do wykończenia Twojego dachu.

Dlaczego warto nam zaufać?

- Nowoczesna hala produkcyjna
- Realizacja zamówień nawet w 24h
- Transport na terenie całej Polski

Wiemy, jak istotną rolę odgrywa dach w Twoim domu, dlatego gwarantujemy pełen profesjonalizm na każdym etapie – od zamówienia po produkcję i dostawę.

Krzepice, ul. Rolnicza 13
tel.: 34 317 61 30 ▮ 34 323 66 37

18 tysięcy stomatologicznych artefaktów – w Polsce ta kolekcja nie ma sobie równych!

Częstochowskie Muzeum Stomatologii to podróż w czasie, która pokazuje, jak wyglądały gabinety stomatologiczne i higiena jamy ustnej w okresie od starożytności po PRL. Gospodarzem tego niezwykłego miejsca jest Piotr Kuźnik.

Muzeum Stomatologii od kilkunastu lat mieści się przy ul. Jasnogórskiej 92 w Częstochowie. Twórcą obiektu jest Piotr Kuźnik, ceniony stomatolog i kolekcjoner. Głównym tematem jego zainteresowań są początki stomatologii oraz dalszy jej rozwój w czasach przed-, między- oraz powojennych.

Pasjonat zaznacza, że to miejsce stworzył dlatego, że podobnych w Polsce brakowało. Najczęściej bowiem eksponaty związane z historią stomatologii prezentowane są przy okazji innych wystaw etnograficznych. On sam nie zamyka się tylko na to, co bezpośrednio związane jest z jego dziedziną pracy, kolekcjonuje również inne perełki związane z medycyną czy farmacją.

Skupmy się jednak na imponującej stomatologicznej kolekcji. Obecnie liczy ona aż 18 tys. artefaktów. Poszczególne eksponaty (by pokazać wszystko trzeba by wielu pawilonów wystawowych) prezentowane były na około 30 większych wystawach w różnych miejscach kraju. Można je było oglądać m.in. w Muzeum Częstochowskim (obecnie eksponowane są w Pawilonie Wystawowym na jubileuszowej wy-

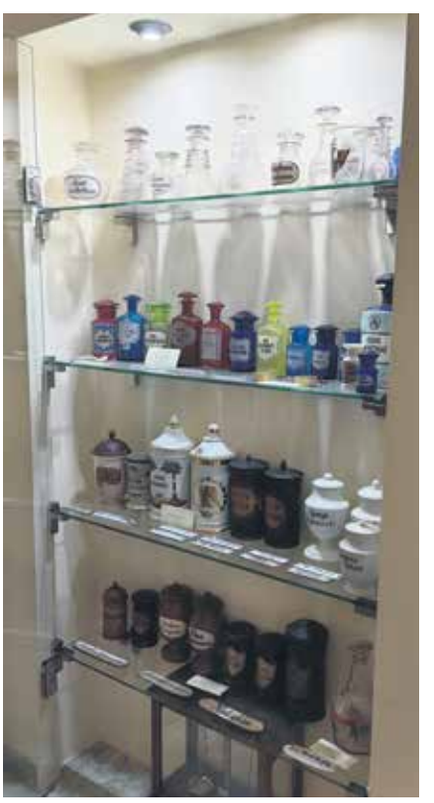

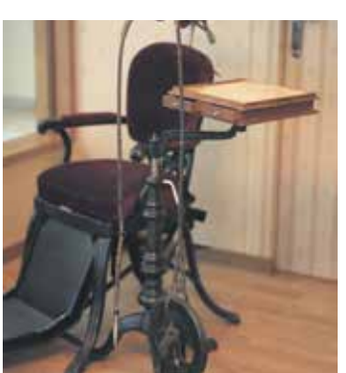

stawie „W zdrowym ciele… czas na kulturę”), na zamku w Łańcucie, na zamku w Baranowie Sandomierskim, w muzeach regionalnych w Mielcu, Leżajsku, Gorzowie Wielkopolskim, Muzeum Narodowym w Lublinie oraz na Zamku Królewskim w Piotrkowie Trybunalskim.

Muzeum Stomatologii służyło również jako plan filmu „Autsajder” w reżyserii Adama Sikory (zagrali w nim m.in. Tomasz Sapryk i Mariusz Bonaszewski). Częstochowskie eksponaty uczestniczyły też w licznych programach telewizyjnych, jak np. TVP Historia, TVP 3 Katowice. Jednak nic w tym dziwnego, że ta kolekcja jest rozchwytywana – zbiór częstochowskiego lekarza nie ma sobie w Polsce równych.

Ale dzieło Piotra Kuźnika imponuje nie tylko na rodzimym „podwórku”, ponieważ to jeden z największych zbiorów nie tylko w Europie. Dla przykładu: największe na świecie muzeum stomatologii, które mieści się w Baltimore, prezentuje tylko kilka zabytkowych foteli dentystycznych, a częstochowianin (do naszego miasta przybył w 1990 roku, tuż po zakończeniu studiów) ma ich dziś aż… 70. Najstarszy z nich datowany jest na ok. 1860 rok.

– Ten fotel to jeden z moich powodów do kolekcjonerskiej dumy – zaznacza stomatolog. – Drugim jest aparat Roentgena sprzed ok. 100 lat, z pionierskich czasów rentgenologii. Przed nim jest też wygodny fotel, bo wykonanie zdjęcia wymagało unieruchomienia pacjenta na kilka minut – dodaje, za każdym razem podkreślając jednak, że wszystkie zebrane przez lata eksponaty ceni tak samo.

Częstochowski zbiór złożony jest m.in. z urządzeń, leków przeciwbólowych, past, szczoteczek, wykałaczek i proszków do zębów… – To zabytki datowane od czasów rzymskich po PRL – mówi Kuźnik.

Jak wyglądały instrumenty medyczne w okresie rzymskim? Co było pierwszym materiałem do wypełnień w zębach? Czy narzędzia dentystyczne z okresu międzywojennego znacznie różniły się od współczesnych? I w jakich smakach były proszki do zębów w latach 20. ubiegłego wieku? Na te i wiele innych pytań kolekcjoner odpowie bez problemu. Zresztą o swoim zbiorze może mówić godzinami (i robi to w naprawdę fascynujący sposób!).

I choć zabytkowe narzędzia i fotele budzą czasami grozę, nie jest to „stomatologiczna izba tortur”. To wyjątkowy zbiór zarówno pięknych przedmiotów (wystarczy spojrzeć na porcelanowe pojemniki na szczoteczki do zębów – to prawdziwe dzieła sztuki!), jak i dawnych, intrygujących wynalazków.

Dodajmy, że muzeum przedstawia również historię takich znanych marek takich jak: Colgate, Listerine, Corega czy Lacalut.

Muzeum Stomatologii ma na swoim koncie również wyjątkową publikację. Książka „Moje wspomnienia z pracy w służbie zdrowia” to zbiór najlepszych opowiadań i historii przesłanych na konkurs literacki o tym samym tytule (organizowany oczywiście przez Piotra Kuźnika). Tom można kupić na stronie muzeumstomatologii.pl.

Muzealna ekspozycja jest regularnie zmieniana. Przy tylu artefaktach nie ma możliwości, by pokazać wszystko. – Każdy może przyjść na ul. Jasnogórską 92 i zobaczyć aktualną wystawę. Gości może oprowadzić w każdej chwili także moja asystentka – zapewnia gospodarz tego niezwykłego miejsca.

Jedno jest pewne: wizyta w Muzeum Stomatologii będzie niezapomniana!

red., fot. Adam Kostyra

Wielkie wyróżnienie dla częstochowskiej fundacji

Elżbieta Ferenc, prezes Fundacji Chrześcijańskiej „Adullam", została nominowana do nagrody „Okulary ks. Kaczkowskiego. Nie widzę przeszkód".

W tym roku wypada piąta edycja ogólnopolskiego konkursu organizowanego przez Fundację im. ks. Jana Kaczkowskiego, miasta Sopot i Puck oraz Samorząd Województwa Pomorskiego. Cel imprezy – wyróżnienie społeczników oraz instytucji pracujących na rzecz drugiego człowieka, walczących o równość i godność innych – tak, jak robił to ks. Kaczkowski.

Jest on patronem konkursu i przyznawanej w nim nagrody. To zmarły w 2016 roku duchowny rzymskokatolicki, doktor nauk teologicznych, bioetyk, założyciel i dyrektor Puckiego Hospicjum św. Ojca Pio. Choć śmiertelnie chory, służył swoim pacjentom, apelując o szacunek wobec każdego człowieka, niezależnie od światopoglądu, wyznania, pochodzenia.

Fundacja ks. Jana Kaczkowskiego chce propagować ideały wyznawane przez ks. Jana, dlatego ustanowiła nagrodę „Okulary ks. Kaczkowskiego", przyznawaną w drodze konkursu. W jego regulaminie wyjaśnia: „Poszukujemy wyjątkowych ludzi, którzy poprzez swoje życie i wartości [...] dostrzegają drugiego człowieka, traktują go jako nadrzędne dobro tego świata i nadają miłosierdziu nowy wymiar. [...] Poprzez nagrodę chcemy dostrzec ludzi czyniących dobro, pokazać ich światu, sprawić, aby rozwinęli skrzydła i swoim entuzjazmem zarażali innych".

Do konkursu stają osoby indywidualne, instytucje, organizacje pozarządowe, grupy nieformalne – z Polski i zagranicy. Ze wszystkich zgłoszeń wybiera się dziesięcioro nominowanych do nagrody „Okulary ks. Kaczkowskiego. Nie widzę przeszkód". Ich pełna lista w tegorocznej edycji została ujawniona na początku sierpnia. Jest w tym gronie prezes Fundacji Chrześcijańskiej „Adullam" Elżbieta Ferenc.

– Nominacja cieszy mnie ogromnie i jest dla mnie prawdziwym zaszczytem – mówi pani prezes. – Idea godnego traktowania człowieka jako istoty najważniejszej i najcenniejszej, prezentowana przez księdza Kaczkowskiego, pozostaje bardzo bliska mojemu sercu i służbie. Podobnie jak jego wrażliwość na indywidualne potrzeby ludzi chorych. Sam jako osoba cierpiąca, umierająca, miał tę wrażliwość wręcz wyjątkową. W dodatku wielkim kultem otaczał rodzinę. To wszystko jest dla mnie inspiracją.

Nad kandydaturami pochyli się teraz kapituła konkursu. Zdobywcę nagrody poznamy 24 października w Sopocie.

mat. Fundacji Chrześcijańskiej „Adullam"

Lista wszystkich nominowanych znajduje się TUTAJ:

REKLAMA

REKLAMA

Uniwersytet Jana Długosza w Częstochowie

COLOURS

Studiuj z nami !

Zapraszamy do rekrutacji na studia!

II tura rekrutacji

Od 1 sierpnia do 12 września

Zapisz się

rekrutacja.ujd.edu.pl

WYDZIAŁ NAUK ŚCISŁYCH, PRZYRODNICZYCH I TECHNICZNYCH

- biotechnologia I, II
- chemia I, II
- Chemistry I, II
- Computer Science II
- dietetyka I
- farmacja JM
- fizyka I, II
- informatyka I, II
- innowacyjne technologie i nowoczesne materiały I
- inżynieria bezpieczeństwa I, II
- inżynieria medyczna II
- inżynieria multimediów I
- kryminalistyka i systemy bezpieczeństwa I
- matematyka I
- Medical Engineering II
- Nanophysics and Advanced Optics II
- Physics I, II
- produkcja i marketing żywności I
- żywienie człowieka i dietetyka II

WYDZIAŁ PRAWA I EKONOMII

- administracja I, II
- Economics I
- ekonomia I, II
- prawo JM
- rachunkowość i podatki I
- doradztwo podatkowe II

WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH

- bezpieczeństwo narodowe I, II
- pedagogika I, II
- pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna JM
- pedagogika specjalna JM
- Political Science I
- politologia I
- poradnictwo rozwojowe i pomoc psychologiczna II
- praca socjalna I
- psychoprofilaktyka I
- studia wschodnioeuropejskie i bałkańskie I
- usługi społeczne II
- turystyka i rekreacja I, II

WYDZIAŁ HUMANISTYCZNY

- dziennikarstwo i kultura mediów I, II
- filologia angielska I, II
- filologia germańska I, II
- filologia polska I, II
- filozofia I, II
- historia I, II
- iberoznawstwo I, II
- Philosophy I
- Specialized English for Business II

WYDZIAŁ SZTUKI

- edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej I, II
- edukacja artystyczna w zakresie sztuk plastycznych I, II
- fotografia i kreacja przekazu wizualnego I, II
- grafika I, II
- malarstwo I, II
- Painting I, II
- Music in Public Space I
- muzyka w przestrzeni publicznej I, II

COLLEGIUM MEDICUM IM. DR. W. BIEGAŃSKIEGO

- kosmetologia I, II
- pielęgniarstwo II
- wychowanie fizyczne I, II

I - Studia pierwszego stopnia
II - Studia drugiego stopnia
JM - Studia jednolite magisterskie
Kierunek prowadzony w języku angielskim

UWAGA: warunkiem uruchomienia kierunku jest zgłoszenie się odpowiedniej liczby kandydatów.

REKRUTACJA.UJD.EDU.PL

Wystawa z ponad stuletnią tradycją

Krajowa Wystawa Rolnicza nawiązuje do tradycji z początku ubiegłego stulecia. W obecnej formie odbywa się w Częstochowie od ponad 30 lat. Tegoroczna, 34. edycja przypadnie na weekend 6-7 września.

Wróćmy do 1907 roku. To wówczas narodziła się idea organizacji Krajowej Wystawy Przemysłu i Rolnictwa w Częstochowie. Zdecydowała o tym światowa sława miasta jako duchowej stolicy Polski. Przygotowaniami zajął się komitet wystawy, na czele którego stał książę Stefan Lubomirski z Kruszyny. Za organizację odpowiadało zresztą wielu znanych społeczników, na czele m.in. z doktorem Władysławem Biegańskim. Poparcie władz miasta umożliwiło im przeprowadzenie składki społecznej na rzecz wystawy, co ułatwiło kwestie przygotowawcze.

Te budynki przetrwały do dziś!

I tak uroczyste otwarcie wystawy miało miejsce 5 sierpnia 1909 roku. Dokonali go Komitet Organizacyjny oraz przeor Jasnej Góry o. Euzebiusz Rejman. Na terenie podjasnogórskich parków (dzisiejszy Park Staszica) oraz terenach zachodniej części obecnego śródmieścia nie brakowało atrakcji. Szczególną uwagę przyciągały nowe budynki: Zagroda Włościańska, pawilon wystawowy czy też obserwatorium astronomiczne, które przetrwały do dziś, podlegając Muzeum Częstochowskiemu. Podaje się, że w wystawie uczestniczyło ponad 660 wystawców, w tym również firmy zagraniczne (m.in. amerykańskie, belgijskie, francuskie, a nawet brazylijskie). Według różnych szacunków wystawę Przemysłu i Rolnictwa zwiedziło od 500 do 750 tys. osób.

Obrót kapitałowy Wystawy wyniósł ponad 400 tys. rubli. Wydatki Komitetu Organizacyjnego wyniosły 202 tys. rubli, wpływy – 180 tys. Deficyt – 22 tys. rubli pokryty został z zebranego przez organizatorów funduszu gwarancyjnego.

Zakończenie przedsięwzięcia miało miejsce 3 października 1909 roku. Po odzyskaniu niepodległości, w okresie międzywojennym, powrócono do pomysłu ponownego organizowania w Częstochowie wystawy. Niestety, nie były to inicjatywy zbyt udane i miały wyłącznie charakter lokalny.

Burzliwe dzieje

Do organizowania wystaw rolniczych powrócono po II wojnie światowej. Pierwsza z nich odbyła w 1946 roku. Odwiedzili ją np. August Hlond – Prymas Polski i krakowski metropolita Książę Kardynał Adam Stefan Sapieha. Kolejną, która miała miejsce rok później, duchowni już omijali. Wydarzeniu nadano bowiem charakter propagandowy, stało się manifestacją socjalistycznych form produkcji.

W 1949 roku zmieniono nazwę na Wystawę Rolniczo-Gospodarczą, a eksponować na niej mogły się tylko przedsiębiorstwa „uspołecznione". W takiej formie wystawa istniała do końca lat 50. XX w. Wówczas propagandowa myśl organizowania wystaw upadła…

Pomysł odrodził się już w wolnej Polsce…

Nawiązanie do tradycji

Pierwsza Krajowa Wystawa Rolnicza nawiązująca tradycją do

REKLAMA

roku 1909 odbyła się bowiem 5 i 6 września 1992 roku. Zorganizowano ją w sali gimnastycznej IV Liceum Ogólnokształcącego im. H. Sienkiewicza w Częstochowie oraz terenach przyległych do szkoły. Na deptaku Alei NMP wystawiono wówczas zaledwie kilka ciągników i maszyn rolniczych. Wystawę otworzyli Jacek Lupa i Stanisław Juchnik – dyrektorzy ODR w Częstochowie. Okolicznościowe przemówienia wygłosili, prezydent miasta Częstochowy Tadeusz Wrona, wojewoda częstochowski Jerzy Guła, a także ks. arcybiskup Stanisław Nowak, metropolita częstochowski. Z kolei ówczesny minister rolnictwa i gospodarki żywnościowej Gabriel Janowski objął wydarzenie honorowym patronatem.

Liczba uczestników imprezy przerosła oczekiwania organizatorów! Szacuje się, iż odwiedziło ją około 10 tys. rolników oraz mieszkańców Częstochowy i regionu.

Ponad trzy dekady

Dobra passa trwa do dziś! Sukces i słowa uznania od ks. bp. Romana Andrzejewskiego, Krajowego Duszpasterza Rolników, wyrażających prośbę o kontynuację przedsięwzięcia, sprawiły bowiem, że Śląski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Częstochowie od ponad trzech dekad z dumą podejmuje ten wysiłek.

– Należy zauważyć, że przedsięwzięcie to nie jest kierowane tylko do rolników. Wystawa uwzględnia również potrzeby mieszkańców Częstochowy oraz pielgrzymów, zmierzających na Jasną Górę. Wśród nich znajdują się osoby zainteresowane tematyką rolnictwa i związane z obszarami wiejskimi – podkreśla ŚODR.

I tak rok w rok ta największa w regionie śląskim, a zarazem jedna z największych w kraju imprez o charakterze wystawienniczo-targowym przyciąga każdego roku rzesze zwiedzających. Zaznaczmy, że przy każdej edycji prezentuje się na niej ponad 400 wystawców.

To już 34. wystawa

Tegoroczna, XXXIV Krajowa Wystawa Rolnicza przypadnie na weekend 6-7 września. Zgodnie z tradycją będzie ona towarzyszyła Ogólnopolskim Uroczystościom Dożynkowym na Jasnej Górze.

Wśród atrakcji znajdą się targi pszczelarskie, wystawa zwierząt hodowlanych i prezentacja drobnego inwentarza, a także festiwal produktów tradycyjnych oraz lokalnych. Organizatorzy przewidzieli prezentacje: instytucji rządowych i agencji rolniczych, sieci na rzecz innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich, lokalnych grup działania oraz zagród ekologicznych. Zwiedzający będą mogli obejrzeć maszyny i narzędzia rolnicze (także te zabytkowe). Będą mieli okazję dowiedzieć się więcej o polskiej nauce rolniczej, jak również odnawialnych źródłach energii i mikroinstalacjach.

Dużym zainteresowaniem cieszyć się będą z pewnością kiermasze – rolnictwa ekologicznego, kwiatów i krzewów ozdobnych oraz produktów rolno-spożywczych. Oczywiście nie zabraknie też części artystycznej, czyli występów zespołów folklorystycznych.

Wydarzenie odbędzie się na terenie parkingu przy Jasnej Górze, za Domem Pielgrzyma. Stoiska handlowe będą znajdować się w III i II Alei NMP. Szczegóły: odr.net.pl

Źródło: archiwum redakcji, Śląski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Częstochowie, www.wystawa1909.pl

Kolejny „słaby” sezon częstochowskiego Włókniarza...

Tylko 3 zwycięstwa i aż 11 porażek – to bilans żużlowców Krono-Plast Włókniarza Częstochowa po zakończeniu rundy zasadniczej w PGE Ekstralidze. Teraz „Lwy” czeka walka o utrzymanie.

Przed rozpoczęciem sezonu 2025 skład Krono-Plast Włókniarz Częstochowa zmienił się dość mocno. Odeszli liderzy: Leon Madsen i Mikkel Michelsen, a także Maksym Drabik. W ich miejsce przyszli: Piotr Pawlicki, Jason Doyle i Wiktor Lampart.

Pawlicki z Doylem od razu stali się liderami zespołu. Pawlicki początek sezonu miał bardzo dobry. Ze swoją średnią biegową znajdował się w czołówce zawodników PGE Ekstraligi.

Krono-Plast Włókniarz jako drużyna prezentował się jednak poniżej oczekiwań. Częstochowianie w rundzie zasadniczej wygrali tylko 3 z 14 spotkań. Podopieczni trenera Mariusza Staszewskiego pokonali u siebie Gezet Stal Gorzów, ROW Rybnik i Betard Spartę Wrocław. Częstochowianie przegrali aż 4 spotkania na własnym torze. Jeszcze gorzej było na wyjazdach, gdzie drużyna trenera Staszewskiego wywalczyła tylko 1 punkt bonusowy za lepszy bilans w dwumeczu z ROW Rybnik.

„Lwy” w sezonie 2025 nie wygrały ani jednego meczu wyjazdowego...

Krono-Plast Włókniarz w poprzednim sezonie zajął odległe 7. miejsce. Teraz po rundzie zasadniczej powtórzył ten wynik. Częstochowscy żużlowcy zostali sklasyfikowani na 7. miejscu. W 14 meczach zdobyli tylko 7 punktów. O 3 punkty wyprzedzili ostatni w tabeli Inpro ROW Rybnik. Do 6. Gezet Stali Gorzów stracili 3 punkty.

Teraz częstochowskich żużlowców czeka rywalizacja w play-down i walka o utrzymanie. Ostatnia drużyna po fazie play-down spadnie z PGE Ekstraligi, a 7. będzie walczyć baraż z 2. zespołem z Metalkas 2 ligi.

Rundę zasadniczą na zapleczu PGE Ekstralig wygrała Fogo Unia Leszno, która po roku nieobecności jest głównym kandydatem do szybkiego powrotu do grona najlepszych. Na 2. miejscu uplasowała się Abramczyk Polonia Bydgoszcz. W play-off rywalizować będą też Cellfast Wilki Krosno i Texom Stal Rzeszów.

W poniedziałek, 11 sierpnia częstochowscy żużlowcy poznali swojego rywala w play-down. Zmagania w play-off i play-down mogą rozpocząć się 22 i 24 sierpnia.

Kibice „Lwów” trzymają kciuki, wierząc, że częstochowianie wygrają dwumecz w play-down i poprawią wynik z poprzedniego sezonu. Rywalem żużlowców Krono-Plast Włókniarz w pierwszej fazie play-down będzie Gezet Stal Gorzów Wielkopolski. „Wybieranie” rywali w play-off i play-down odbyło się 11 sierpnia. W rundzie zasadniczej mecze między drużynami z Częstochowy i Gorzowa zakończyły się wynikami 54:36, a dwumecz remisem 90:90.

AK, fot. AK

REKLAMA

REKLAMA

MIEJSKI OŚRODEK SPORTU I REKREACJI

mosir.pl CZĘSTOCHOWA

ZAPRASZA

CZĘSTOCHOWA

PARK WODNY CZĘSTOCHOWA
ul. Dekabrystów 47, 42-215 Częstochowa
Czynny codziennie w godzinach 10.00-22.00.

PŁYWALNIA LETNIA
ul. Dekabrystów 45, 42-215 Częstochowa
Czynna codziennie do 31.08 w godzinach 10.00-20.00.

PARK WYPOCZYNKOWY "LISINIEC"
ul. Kordeckiego 99, 42-226 Częstochowa
Kąpielisko oraz wypożyczalnia sprzętu pływającego czynne codziennie do 31.08 w godzinach 10.00-20.00.

Zimą LODOWISKO, latem ROLKOWISKO
ul. Boya – Żeleńskiego 6/8, 42-217 Częstochowa
W dniach: poniedziałek, środa, piątek oraz niedziela rolkowisko czynne w godzinach 10.00-20.00.
W dniach: wtorek, czwartek oraz sobota korty tenisowe czynne w godzinach 9.00-21.00

PŁYWALNIA KRYTA "SIENKIEWICZ CZĘSTOCHOWA"
Aleje Najświętszej Maryi Panny 56, 42-217 Częstochowa
Od poniedziałku do piątku czynna w godzinach 6.00-21.30.
Od soboty do niedzieli czynna w godzinach 8.00-19.30.
W SIERPNIU pływalnia nieczynna - PRZERWA TECHNOLOGICZNA.

PŁYWALNIA KRYTA - NIEPODLEGŁOŚCI
al. Niepodległości 20/22, 42-216 Częstochowa
Od poniedziałku do piątku czynna w godzinach 6.00-21.45.
Od soboty do niedzieli czynna w godzinach 8.00-19.30.
W LIPCU pływalnia nieczynna - PRZERWA TECHNOLOGICZNA.

***Aktualne harmonogramy Pływalni Krytej – Niepodległości oraz Pływalni Krytej „Sienkiewicz Częstochowa" dostępne są na www.mosir.pl, zakładka Obiekty.**

Skra Częstochowa rozpoczęła nowy sezon

Skra Częstochowa rozpoczęła nowy sezon Betclic III Ligi od dwóch emocjonujących remisów.

Na inaugurację, na bocznym boisku zondacrypto Areny, częstochowianie zmierzyli się z Cariną Gubin. Po zaciętym widowisku zakończonym wynikiem 3:3, gospodarze pokazali charakter, odrabiając w końcówce dwubramkową stratę dzięki trafieniom Ivana Metlushki i Oliwiera Kucharczyka. W drugiej kolejce Skra wybrała się do Legnicy, gdzie po bramkach Szymona Jarka i ponownie Metlushki prowadziła do przerwy 2:1 z rezerwami Miedzi.

Po zmianie stron rywale doprowadzili jednak do wyrównania, a mimo ofensywnej gry obu drużyn rezultat nie uległ zmianie. Te dwa spotkania pokazały duży potencjał ofensywny częstochowian, ale również elementy w defensywie wymagające poprawy. Teraz Skrę czekają kolejne zmagania Ligowe 16 sierpnia o godzinie 14 na bocznym boisku ZONDACRYPTO ARENY podejma WARTĘ GORZÓW.

mat. Skra Częstochowa

REKLAMA

OKNOPLAST

PROMOCJA

OKNA DRZWI
ROLETY BRAMY

OKNOPLAST.COM.PL

Promocja dotyczy wybranych produktów i trwa od 21.07 do 24.08.2025 r.
Szczegóły w regulaminie promocji dostępnym na stronie
OKNOPLAST.COM.PL i w salonach sprzedaży.

SPAKUJ
RABATY
NA LATO

APERTO
Partner Handlowy OKNOPLAST
Częstochowa, Al. Jana Pawła II 66
tel. 34 324 98 93, mob. 694 164 805
biuro@aperto.com.pl

Grand Prix of Poland Puchar Świata.

Najważniejsza parcourowa impreza strzelecka w naszym kraju

W dniach 9-10 sierpnia, w malowniczym Resorcie Strzelnica w Kochcicach koło Lublińca, odbyło się Grand Prix Polski FITASC Compak sporting 2025, które wyłoniło również Mistrzów Polski w tej dyscyplinie. To już drugi raz, kiedy Resort miał zaszczyt gościć to prestiżowe wydarzenie.

Zawody przyciągnęły 90 zawodników z 11 krajów, którzy stanęli w szranki, aby rywalizować o najważniejsze trofea strzeleckie oraz zwycięstwo w tych kluczowych zawodach sezonu. Przez dwa dni atmosfera była niezwykle gorąca i mogliśmy podziwiać umiejętności światowej klasy strzelców.

- Dzięki zaangażowaniu wszystkich, którzy nas wsparli w organizacji tego wydarzenia mogliśmy cieszyć się wydarzeniem na najwyższym poziomie - mówi Ewa Dragan, Dyrektor zarządzająca Resortem Strzelnica w Kochcicach.

- Chcielibyśmy serdecznie podziękować wszystkim zawodnikom za wspaniałą postawę, ducha fair play i walkę do ostatniego strzału. Gratulujemy zwycięzcom. Wasze wyniki są efektem ciężkiej pracy, talentu i konsekwencji, które są inspiracją dla nas wszystkich - mówi Karolina Krawczyk V-ce Prezes Zarządu Strzelnica.

Szczegółowe wyniki i relacje z poszczególnych konkurencji można znaleźć na oficjalnej stronie FITASC. Gratulujemy wszystkim uczestnikom i zwycięzcom!

red., fot. organizatorzy
Na pełną fotorelację zapraszamy na www.facebook.com/gazetaregionalna.czestochowa

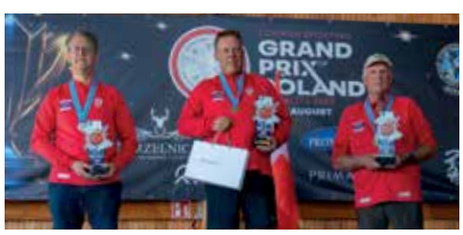

Chalkida, Dirfi, Kalamos...

Smocze domy, gorące źródła, piękne plaże. Oto mały alfabet wyspy Evia według Jacka Pietrasiewicza, który od 2022 roku razem z żoną Agnieszką zamieszkuje Grecję. Na co dzień prowadzi pensjonat Villa Yaga of Evia.

A jak afimi

Afimi to skrót AFM / ΑΦΜ – jest to grecki numer rejestracji podatkowej (odpowiednik polskiego NIP) niezbędny przy zakupie lub najmie nieruchomości, otwarciu konta bankowego, zakupie samochodu i przy wielu innych okazjach – czasem takich, których nie ogarniają najwięksi uczeni. Jeśli więc zamierzacie na Evii zrobić coś legalnie i w świetle prawa – bez AFM ani rusz. Czy dla obcokrajowca wyrobienie AFM jest skomplikowane? Raczej tak. Czy to wykonalne? Tak, jeśli się wie, kogo poprosić o pomoc.

C jak Chalkida

Chalkida to stolica Evii – miasto z historią sięgającą starożytności, o którym wzmianki pojawiają się nawet w „Iliadzie" Homera. Trudno je przegapić, bo zjeżdża się do niego prosto z mostu prowadzącego na wyspę. Znaną atrakcją jest również unikalne zjawisko pływowe w cieśninie Ewripos, gdzie woda zmienia kierunek co sześć godzin – nikt nie wie, po co i dlaczego. Według legendy tej zagadki nie mógł rozwikłać nawet słynny Arystoteles, co tak go sfrustrowało, że rzucił się w wody zatoki i utopił...

D jak Dirfi

Góry Dirfis są popularne wśród miłośników pieszych wędrówek – pewnie dlatego, że zajmują dużą część Evii. Najwyższy szczyt, Dirfi (1 743 m n.p.m.) znajduje się pośrodku wyspy i jest widoczny zewsząd. Oferuje wymagającą, ale satysfakcjonującą wspinaczkę – jeśli komuś znudziły się plaże. No i widok ze szczytu – jedyny w swoim rodzaju.

G jak gorące źródła

Gorące źródła to bogate w minerały wody termalne, wypływające z ziemi w kilku miejscach w okolicach miejscowości Edipsos. To uzdrowisko znane już w starożytności, położone na północnym krańcu Evii, czyli na terenach, na które dotarło niewielu (a jeszcze mniej wróciło – śmiech) Jeśli jednak już ktoś zabłądzi w tamte rejony, to warto pomoczyć się w ciepłej wodzie, która podobno leczy WSZYSTKO. Zwłaszcza że większość dostępna jest za darmo.

K jak Kalamos

Kalamos to chyba najpopularniejsza plaża na wyspie. A na pewno najbardziej zatłoczona w okresie sezonu urlopowego. To tak naprawdę dwie odrębne, niewielkie, malownicze, piaskowe plaże z turkusową wodą. Jedna komercyjna – z leżakami i zapleczem gastronomicznym, a druga dzika i naturalna. Czasem naturystyczna. Ogólnie coś fantastycznego – poza sezonem. W sezonie – nie dla samotników.

S jak smocze domy

Drakospita, czyli smocze domy, to chyba najsłynniejsze i najbardziej tajemnicze zabytki na Evii. Legendarne, bo wszyscy o nich czytali, ale mało kto widział na własne oczy – a to ze względu na ich położenie, najczęściej na sporej wysokości. Są to starożytne, megalityczne budowle, których jest na Evii 23. Zbudowane z ogromnych, kamiennych bloków bez użycia zaprawy. Zarówno ich przeznaczenie, jak

CZAS na Częstochowę Magazyn Gazety Regionalnej
Redakcja: Al. NMP 35/43, 42-202 Częstochowa
e-mail: redakcja@gazetaregionalna.com
Biuro Reklamy: reklama@gazetaregionalna.com
Wydawca: Fundacja Wspólnota. Współpraca. Wsparcie.
Druk: Drukomat.pl
- GAZETA BEZPŁATNA -
Redakcja nie odpowiada za treść zamieszczanych reklam

czyli alfabet wyspy Evia

i sposób budowy do dziś pozostają zagadką. Grecy wierzyli, że tak wielkie konstrukcje w takich miejscach mogły zbudować tylko smoki – stąd „smocze domy".

Y jak Yaga of Evia

I dla odmiany coś nowożytnego w tym starożytnym, egejskim świecie. Villa Yaga of Evia (www.facebook.com/FarmaJaga) to niewielki pensjonat w miejscowości Perivolia, w centralnej części wyspy Evia. Komfortowy, wygodny, umiejscowiony na rozstajach głównych dróg wiodących na najpiękniejsze plaże Morza Egejskiego. Oferuje spokój, prywatność i jest doskonałą bazą wypadową do odkrywania uroków wyspy. Ceny umiarkowane, opinie bardzo dobre – oprócz tych nielicznych niedobrych, kłamliwych, pisanych z zemsty i zawiści (śmiech). Dużym plusem jest polskojęzyczna obsługa. Minusy? Musisz być na tyle odważny, nowoczesny i światowy, żeby samemu dotrzeć na miejsce. Nie zapewniają transferu. Zapewniają cudowne wspomnienia.

Tekst Jacek Pietrasiewicz
Fot. Robert Jodłowski

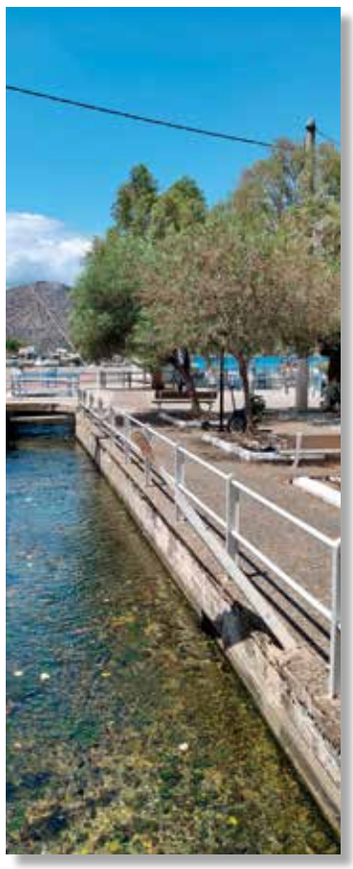

REKLAMA

REKLAMA

EFKA 5
FESTIWAL KULTURY ALTERNATYWNEJ
22-23 SIERPNIA 2025
CZĘSTOCHOWA / UL. MIELCZARSKIEGO / WSTĘP WOLNY
22.08.2025 – PIĄTEK / 12:15-23:00 /
/ 12:15 / PARADA FESTIWALOWA / PLAC BIEGAŃSKIEGO - UL. MIELCZARSKIEGO
/ 13:00 / UROCZYSTE ROZPOCZĘCIE 5. JUBILEUSZOWEJ EDYCJI FESTIWALU EFKA / UL. MIELCZARSKIEGO
/ 13:00-20:00 / WARSZTATY Z RĘKODZIEŁA ARTYSTYCZNEGO, PLASTYCZNEGO ORAZ ANIMACYJNE / UL. MIELCZARSKIEGO
/ 13:30 / KONCERT ROBERTA MATEUSZUKA / DUŻA SCENA
/ 13:30-16:00 / POKAZY GRUP OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ / DUŻA SCENA / WYDARZENIE TOWARZYSZĄCE, DOFINANSOWANE ZE ŚRODKÓW PAŃSTWOWEGO FUNDUSZU REHABILITACJI OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH
/ 14:00-18:00 / MINDFULNESS ART – CZYLI SZTUKA UWAŻNOŚCI / MIĘDZYNARODOWY PLENER ARTYSTYCZNY - KOMISARZ PLENERU: ANITA GROBELAK / UL. MIELCZARSKIEGO
/ 16:00 / KONCERT ZESPOŁU ŻYWOT BRAJANA / MAŁA SCENA
/ 17:00 / SLAM POETYCKI / KLUBOKAWIARNIA ALTERNATYWA 21
/ 18:00 / SPEKTAKL PT. „IMPRESARIO" TEATRU NIKOLI / UL. MIELCZARSKIEGO
/ 19:00 / KONCERT ZESPOŁU CAŁA GÓRA BARWINKÓW / DUŻA SCENA
/ 20:30 / KONCERT IZABELI TROJANOWSKIEJ / DUŻA SCENA
/ 22:00 / IMPROWIZACJA „THE KONRADS" / KLUBOKAWIARNIA ALTERNATYWA 21
EDYCJA JUBILEUSZOWA!
23.08.2025 – SOBOTA / 11:00-22:00 /
/ 11:00-20:00 / WARSZTATY Z RĘKODZIEŁA ARTYSTYCZNEGO, PLASTYCZNEGO ORAZ ANIMACYJNE / UL. MIELCZARSKIEGO
/ 11:00-12:00 / ALTERNATYWNA SCENA TALENTÓW / MAŁA SCENA
/ 12:00-13:00 / WARSZTATY MINDFULNESS „UWAŻNOŚĆ W ODDECHU" ANNY KLIM – PRAKTYKA ODDECHU / PODWÓRKO DUŻEJ SCENY
/ 13:00-14:00 / SPEKTAKL DLA DZIECI TEATRU NOWEGO W CZĘSTOCHOWIE / MAŁA SCENA
/ 14:00 / SPOTKANIE AUTORSKIE / MAŁA SCENA
/ 15:00 / CZYTANIE PERFORMATYWNE SZTUKI PT. „ELLING & KJELL BJARNE" AXELA HELLSTENIUSA, W REŻYSERII KRZYSZTOFA BERENDTA / MAŁA SCENA
/ 16:00 / KONCERT ZESPOŁU AMPERA / DUŻA SCENA
/ 17:00 / SPEKTAKL „TEATRU NA BŁESZNIE" / MAŁA SCENA
/ 18:00 / KONCERT ZESPOŁU SANTABARBARA / DUŻA SCENA
/ 18:15 / PODSUMOWANIE MIĘDZYNARODOWEJ WYSTAWY POPLENEROWEJ „NIEUWAŻNOŚĆ PRZEZWYCIĘŻONA" - KOMISARZ WYSTAWY: ANITA GROBELAK / UL. MIELCZARSKIEGO
/ 19:00 / KONCERT HONZATKO I PRZYJACIELE / DUŻA SCENA
/ 20:30 / KONCERT MAJKI JEŻOWSKIEJ / DUŻA SCENA
/ ORGANIZATOR ZASTRZEGA MOŻLIWOŚĆ ZMIANY PROGRAMU /
/ DYREKTOR ARTYSTYCZNY FESTIWALU: PAWEŁ BILSKI /
Donator
Organizator
Partnerzy
Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego
Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury
FUNDACJA OCZAMI BRATA
ALTERNATYWA 21
NOWY TEATR